

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Dąbrowie Górniczej

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE NADZOROWANEGO TERENU W 2025 ROKU MIASTO DĄBROWA GÓRNICZA

*Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny
w Dąbrowie Górniczej
Marzanna Kuc*

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2025 ROKU
MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

SPIS TREŚCI

I. NADZÓR EPIDEMIOLOGICZNY	4
Ocena sytuacji epidemiologicznej wybranych chorób zakaźnych.....	4
Nadzór nad zakażeniami szpitalnymi i drobnoustrojami alarmowymi	19
Szczepienia ochronne.....	20
II. PODMIOTY WYKONUJĄCE DZIAŁALNOŚĆ LECZNICZĄ	24
Szpitale	24
Pozostałe podmioty lecznicze	25
Podmioty lecznicze funkcjonujące jako praktyki zawodowe	26
III. BEZPIECZEŃSTWO ŻYWNOŚCI	26
IV. STAN SANITARNY URZĄDZEŃ I OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ	32
Jakość zdrowotna wody przeznaczonej do spożycia oraz wykorzystywanej do kąpieli.....	32
Jakość wody wykorzystywana do kąpieli i rekreacji.....	35
Obiekty użyteczności publicznej	36
V. OBIEKTY NAUCZANIA I WYCHOWANIA	39
VII. ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY	50
VIII. DZIAŁALNOŚĆ OŚWIATOWO – ZDROWOTNA	52

WSTĘP

Celem niniejszego opracowania jest przedstawienie kompleksowej informacji o stanie bezpieczeństwa sanitarnego Dąbrowy Górniczej w 2025 roku.

Jednocześnie mam nadzieję, że raport przyczyni się do lepszego poznania działań, jakie Państwowa Inspekcja Sanitarna wykonuje na rzecz zdrowia publicznego mieszkańców Dąbrowy Górniczej.

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Dąbrowie Górniczej realizując swoje statutowe zadania przeprowadzała czynności kontrolne, wykonywała badania i pomiary środowiskowe, analizy laboratoryjne, prowadziła działalność przeciwepidemiczną oraz inicjowała i organizowała działalność z zakresu promocji zdrowia i oświaty zdrowotnej.

W celu ochrony zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych, zapobieganiu powstawania chorób zakaźnych i zawodowych nadzorowano warunki higieny środowiska, pracy, procesów nauczania i wychowania, wypoczynku i rekreacji, produkcji, magazynowania i sprzedaży żywności, kosmetyków, materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością oraz warunki higieniczno-sanitarne w placówkach ochrony zdrowia i obiektach użyteczności publicznej.

W 2025 roku pod nadzorem Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej na terenie Dąbrowy Górniczej znajdowało się ogółem obiektów 1949 obiektów. W ramach sprawowanego zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego przeprowadzono 1720 kontroli/wizytacji oraz wydano 529 decyzji merytorycznych, 280 decyzji płatniczych. W wyniku stwierdzonych nieprawidłowości nałożono 45 mandatów na łączną kwotę 11 000 zł.

I. NADZÓR EPIDEMIOLOGICZNY

Sekcja Epidemiologii prowadzi działalność polegającą na:

- a) sprawowaniu nadzoru epidemiologicznego oraz prowadzeniu działalności zapobiegawczej i przeciwepidemicznej w zakresie chorób zakaźnych;
- b) wykonywaniu czynności kontrolnych w podmiotach leczniczych;
- c) dokonywaniu analiz i ocen epidemiologicznych;
- d) podejmowaniu działań informacyjno-edukacyjnych w zakresie zapobiegania i zwalczania chorób zakaźnych;
- e) współpracy z innymi instytucjami działającymi w obszarze zdrowia publicznego w celu wymiany informacji dotyczących działalności zapobiegawczej i przeciwepidemicznej w zakresie chorób zakaźnych
- f) sprawowaniu nadzoru nad wykonawstwem szczepień ochronnych w placówkach POZ i oddziałach noworodkowych
- g) dystrybucji preparatów szczepionkowych do realizacji programu Szczepień Ochronnych

Ocena sytuacji epidemiologicznej wybranych chorób zakaźnych

Bieżącemu i systematycznemu zbieraniu oraz analizowaniu przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Dąbrowie Górniczej danych o zachorowaniach podlega sumarycznie ponad 50 zakażeń i chorób zakaźnych. Wśród nich są zarówno choroby powszechnie występujące w populacji (np. grypa, biegunki, zakażenia żołądkowo-jelitowe oraz zatrucia pokarmowe), choroby zakaźne wieku dziecięcego, którym można skutecznie zapobiegać poprzez szczepienia (np. świnka, odra), choroby wektorowe (np. borelioza) oraz jednostki, które – mimo iż nie występują na terenie naszego kraju – podlegają ścisłemu monitorowaniu ze względu na poważne zagrożenie dla zdrowia publicznego (cholera, gorączki krwotoczne etc.).

Zgodnie z przepisami ustawy o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi, lekarz, który podejrzewa lub rozpoznaje zakażenie, chorobę zakaźną lub zgon z powodu zakażenia lub choroby zakaźnej, jest zobowiązany do niezwłocznego zgłoszenia tego faktu inspektorowi sanitarnemu. Analogiczny obowiązek spoczywa na diagnostach laboratoryjnych i innych osobach uprawnionych do samodzielnego wykonywania czynności diagnostyki laboratoryjnej w zakresie raportowania wyników badań w kierunku czynników chorobotwórczych.

Częstość występowania zakażeń i chorób zakaźnych w roku sprawozdawczym oceniono obliczając współczynniki zapadalności (zachorowalności) w przeliczeniu na 100 tys. ludności. Wartości współczynnika obliczono na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego o liczbie ludności zamieszkującej na terenie miasta Dąbrowa Górnicza wg stanu na dzień 31.12.2024 r.

▪ CHOROBY ZAKAŻNE - SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA

Choroby zakaźne to choroby wywołane przez drobnoustroje (bakterie, wirusy, grzyby), toksyczne produkty, a także przez pasożyty lub inne biologiczne czynniki chorobotwórcze, które ze względu na charakter i sposób szerzenia stanowią zagrożenie dla zdrowia i życia ludzi.

W 2025 roku na terenie miasta Dąbrowa Górnicza, w porównaniu do roku poprzedniego, odnotowano **spadek zachorowań** na:

- salmonellozę;
- wirusowe zakażenia jelitowe wywołane przez rotawirusy;

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2025 ROKU
 MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

- krztusiec;
- płonicę;
- chorobę wywołaną przez *Streptococcus pyogenes*;
- świnkę;
- chorobę wywołaną przez *Haemophilus influenzae*;
- zakażenia SARS-CoV-2 (COVID-19).

Natomiast **wzrost zachorowań** odnotowano w następujących jednostkach chorobowych:

- inne bakteryjne zakażenia jelitowe wywołane przez *Clostridium difficile*;
- wirusowe zakażenia jelitowe wywołane przez norowirusy;
- wirusowe zakażenia jelitowe inne określone;
- biegunka i zapalenie żołądkowo- jelitowe o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu;
- kiłę;
- rzeżączkę;
- inne choroby przenoszone drogą płciową wywołane przez Chlamydie;
- styczność i narażenie na wściekliznę/ potrzeba szczepień;
- ospę wietrzną;
- wirusowe zapalenie wątroby typ B;
- wirusowe zapalenie wątroby typ C;
- grypa potwierdzona wynikiem szybkiego testu antygenowego;
- zakażenia wywołane przez syncytialny wirus oddechowy, RSV.

Dane epidemiologiczne dotyczące występowania chorób zakaźnych na terenie miasta Dąbrowa Górnicza w latach 2024-2025 przedstawiono w poniższej tabeli. Do wyliczenia współczynników zapadalności przyjęto liczbę ludności w mieście Dąbrowa Górnicza (wg GUS).

Liczba zachorowań i zapadalność na wybrane choroby zakaźne w mieście Dąbrowa Górnicza, lata 2024-2025

Rok		2024		2025		Trend	
Lp.	Jednostka chorobowa	Liczba zachorowań	zapadalność*	Liczba zachorowań	zapadalność*		
1	Bakteryjne zakażenia jelitowe	Ogółem, w tym	82	72,27	86	76,19	↑
		Salmonelozы	17	15,00	14	12,40	↓
		Clostridium difficile	49	43,18	58	51,38	↑
		Escherichia coli	1	0,88	0	0	↓
		Campylobacter	1	0,88	2	1,77	↑
		Jersinioza	1	0,88	1	0,88	≡
		Inne określone i nieokreślone	13	11,46	11	9,75	↓
		Bakteryjne zatrucia pokarmowe	0	0	0	0	≡
2	Wirusowe zakażenia jelitowe	Ogółem	86	75,80	82	72,65	↓
		W tym u dzieci do lat 2	25	22,03	32	28,35	↑

**BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2025 ROKU
MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA**

		wywołane przez rotawirusy	51	44,95	35	31,01	↓
		wywołane przez norowirusy	15	13,22	23	20,38	↑
		inne określone	12	10,58	16	14,17	↑
		inne nieokreślone	8	7,05	8	7,09	≡
3	Biegunka i zapalenie żołądkowo jelitowe o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu	Ogółem	140	123,39	198	175,41	↑
		W tym u dzieci do lat 2	12	10,58	17	15,06	↑
5	Ospa wietrzna		372	327,87	520	460,68	↑
6	Świnka		9	7,93	3	2,66	↓
7	Różyczka		0	0	0	0	≡
8	Odra		0	0	0	0	≡
9	Płonica		198	174,51	72	63,79	↓
10	Krzusiec		110	96,95	24	21,26	↓
11	Wirusowe zapalenia wątroby	Ogółem	22	19,39	39	34,55	↑
		Typu A	0	0	1	0,88	↑
		Typu B	11	9,70	22	19,50	↑
		Typu C	11	9,70	16	14,17	↑
		pozostałe	0	0	0	0	
12	Gruźlica		24	21,15	16	14,17	↓
13	Wirusowe zapalenie opon mózgowych		0	0	2	1,77	↑
14	Bakteryjne zapalenie opon mózgowych		2	1,76	0	0	↓
15	Zapalenie opon mózgowych inne i nieokreślone		3	2,64	5	4,43	↑
16	Inwazyjna choroba meningokokowa		0	0	1	0,88	↑
17	Inwazyjna choroba pneumokokowa		13	11,46	13	11,52	≡
18	Inwazyjna choroba wywołana przez <i>Sterptococcus pyogenes</i>		31	27,32	19	16,83	↓
19	Róża		25	22,03	11	9,75	↓
20	Borelioza		82	72,27	145	128,46	↑
21	Lamblioza (Giardioza)		5	4,41	6	5,32	↑
22	Szczepienia przeciwko wściekliznie		9	7,93	12	10,63	↑
23	Nowo wykryte zakażenia HIV		8	7,05	8	6,51	≡
24	Kiła		2	1,76	8	6,51	↑
25	Rzeżączka		1	0,88	3	2,66	↑
26	Grypa potwierdzona wynikiem szybkiego testu antygenowego		1011	891,06	3174	2811,93	↑
27	Zakażenia wirusem RSV		82	72,27	192	170,09	↑

▪ **CHOROBY OBJĘTE OBOWIĄZKIEM SZCZEPIEŃ OCHRONNYCH**

Udowodniono ponad wszelką wątpliwość, że szczepienia ochronne są bezpieczną i skuteczną metodą zapobiegania chorobom zakaźnym. Zaszczepienie wysokiego odsetka populacji przyczynia się nie tylko do znacznej redukcji zachorowalności, czego najlepszym dowodem są takie choroby, jak np. odra, poliomyelitis, WZW typu B i świnka, ale również do osiągnięcia odporności populacyjnej (stadnej), czyli pośredniej ochrony przed infekcją również dla osób, które ze względu na np. niedobory immunologiczne nie mogły zostać uodpornione. Obowiązkiem szczepień ochronnych objętych jest w Polsce aż 14 chorób zakaźnych.

ODRA

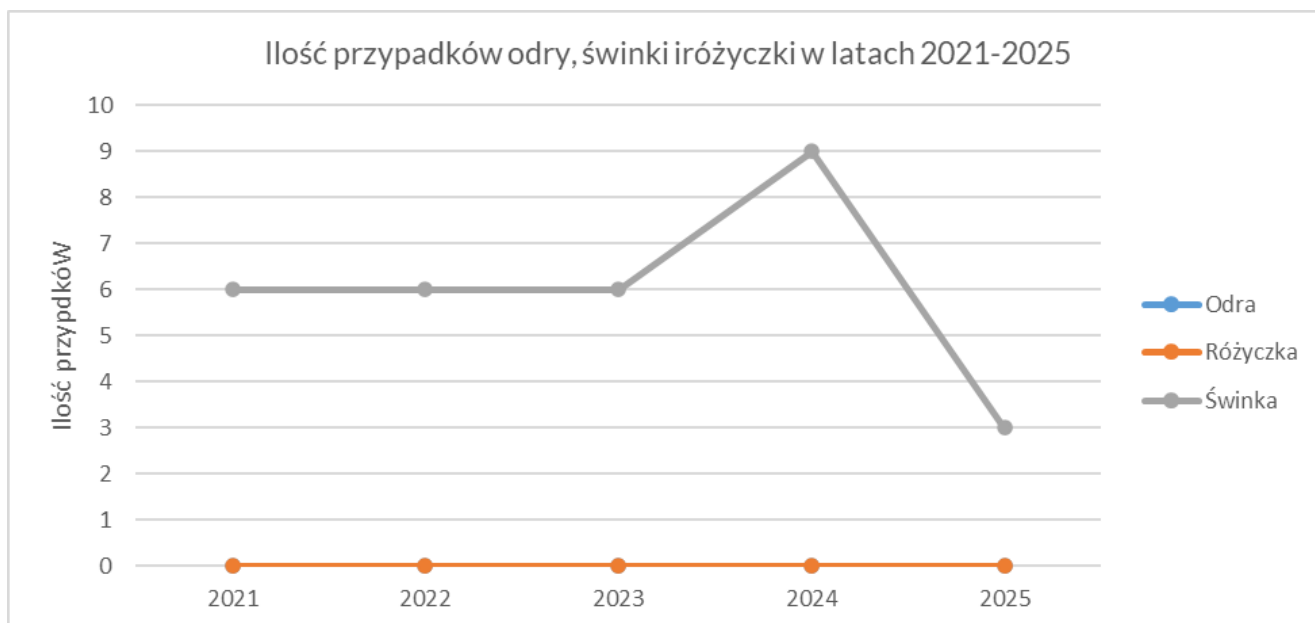
W roku sprawozdawczym nie odnotowano zachorowania na odrę.

RÓŻYCZKA

W roku 2025, podobnie jak w roku 2024 nie odnotowano zachorowań na różyczkę, jak również nie zgłoszono jej podejrzeń.

NAGMIENNE ZAKAŻENIE PRZYUSZNIC (ŚWINKA)

W roku 2025 odnotowano spadek zachorowań. W roku sprawozdawczym zapadalność na tę chorobę wynosiła 2,66/100 tys.- 3 przypadki natomiast w roku 2024 7,93/100 tys.- 9 przypadków. Stwierdzone przypadki dotyczyły dzieci w przedziałach wiekowych 1-4 lat - 2 przypadki, 5-9 lat - 1 przypadek. Wszystkie stwierdzone zachorowania przebiegały łagodnie - nie wymagały hospitalizacji.

OSTRE NAGMINNE PORAZENIE DZIECIĘCE I OSTRE PORAZENIA WIOTKIE (OPW)

Od 35 lat poliomyelitis jest chorobą objętą globalną strategią eradykacji (całkowitej likwidacji). Podobnie wobec odry i różyczki już od ponad dekady podejmowane są działania, zmierzające do eliminacji zachorowań. Mimo obserwowanej w roku sprawozdawczym korzystnej sytuacji epidemiologicznej w dalszym ciągu istnieje konieczność: (1) stałego nadzoru nad tymi chorobami m.in. z uwagi na

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2025 ROKU MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

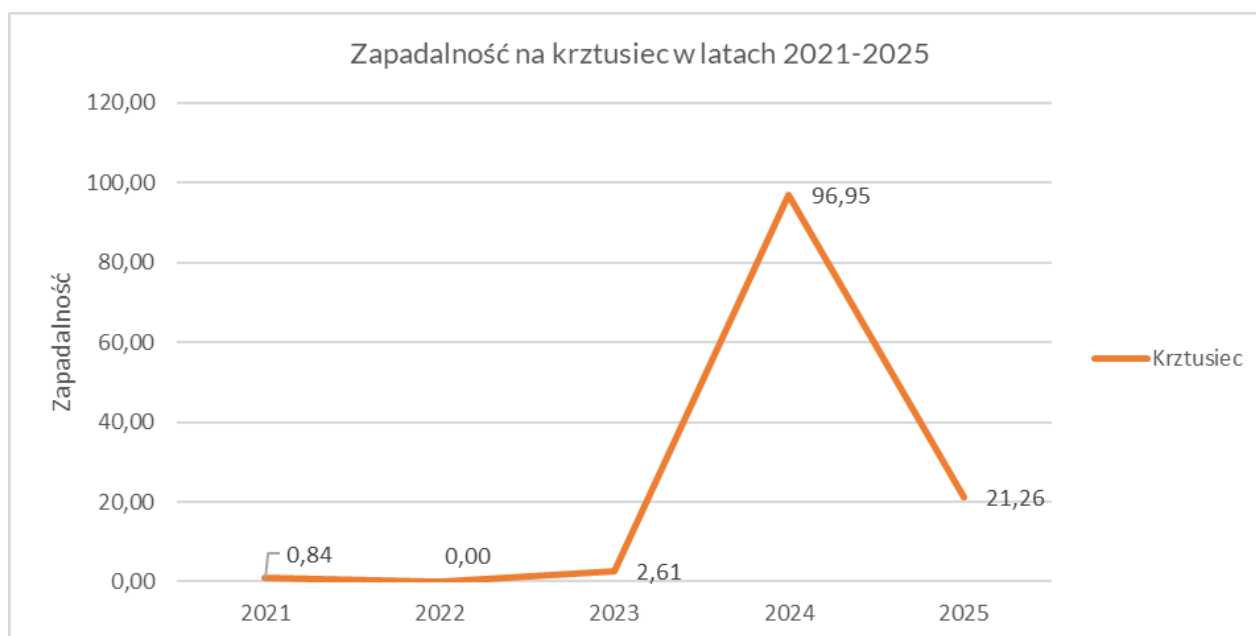
obserwowany ogólny trend spadkowy wyszczepialności oraz (2) dążenia do wykonywania badań laboratoryjnych w każdym przypadku podejrzenia zachorowania.

W ramach monitoringu nad ostrymi porażeniami wiotkimi u dzieci i młodzieży do 14 r.ż. w roku sprawozdawczym nie zgłoszono ostrego porażenia wiotkiego.

KRZTUSIEC

Krztusiec nadal pozostaje aktualnym problemem zdrowia publicznego, z uwagi na zmniejszającą się wraz z upływem czasu odporność poszczepienną. Warto pamiętać, że na krztusiec można zachorować w każdym wieku, nawet kilka razy w ciągu całego życia, a podstawowym rezerwuarem pałeczek krztuśca w populacji są głównie starsze grupy wiekowe. W celu utrzymania odporności osobom dorosłym zaleca się szczepienie przypominające co 10 lat.

W roku 2025 odnotowano spadek zachorowań na krztusiec (24 przypadki- 21,26/100 tys.) w porównaniu do 2024 r. w którym zarejestrowano 110 przypadków (96,95/100 tys.)

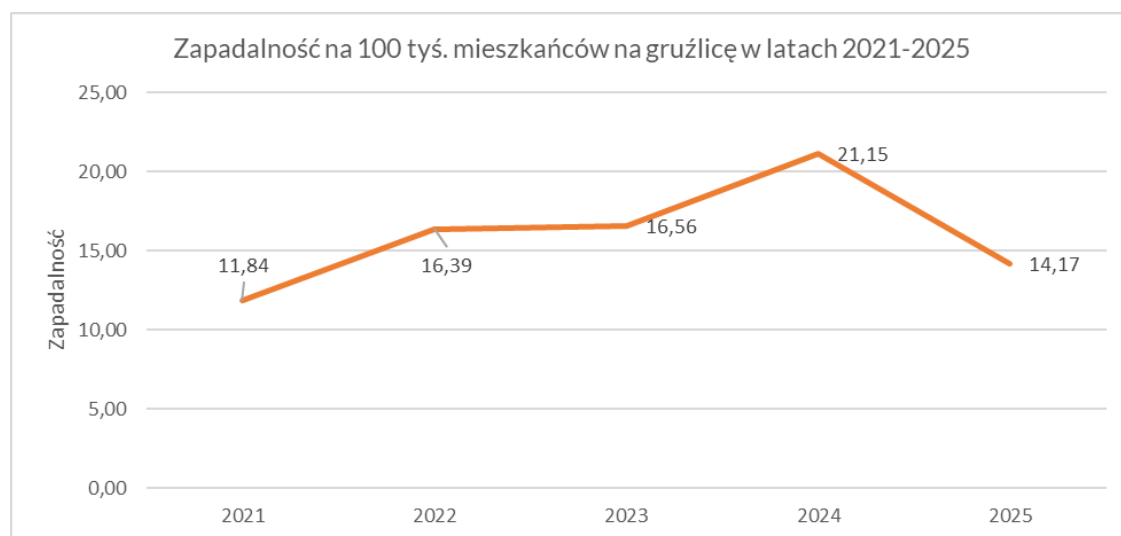
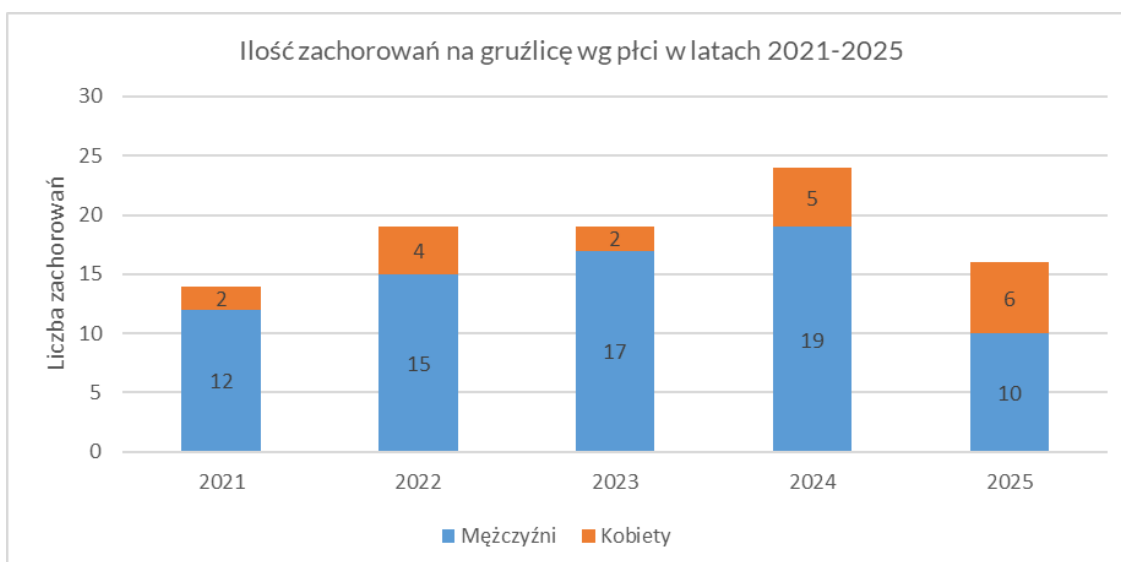
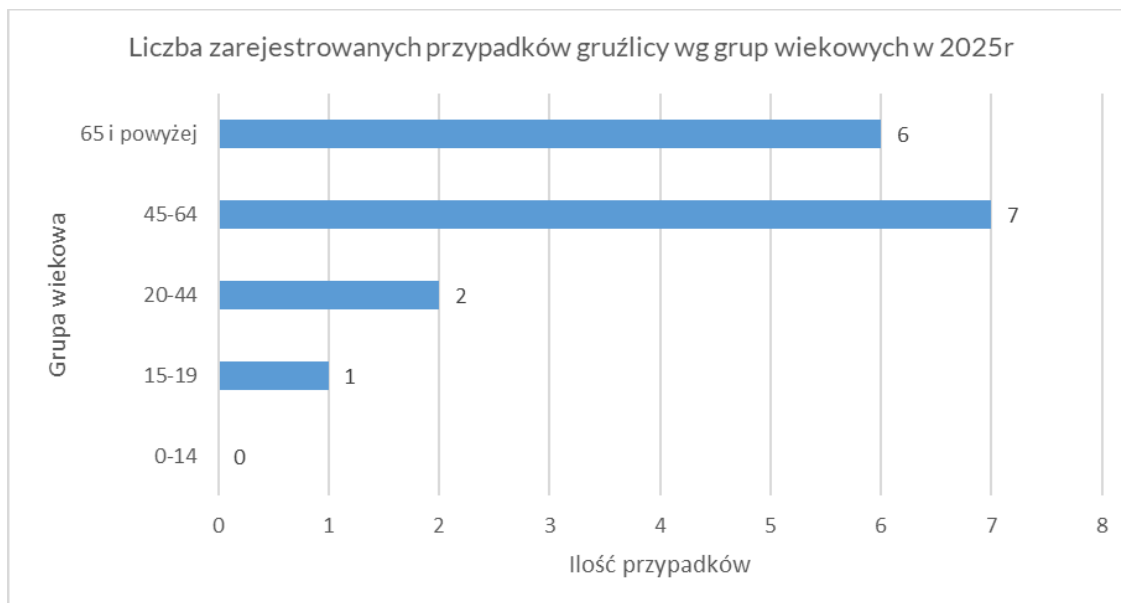

Krztusiec mimo stosunkowo wysokiego poziomu zaszczepienia jest chorobą występującą na całym świecie, wykazującą tendencję do cyklicznych wzrostów przypadków co 3-5 lat.

GRUŻLICA

W roku 2024 zarejestrowano 16 nowych zachorowań na gruźlicę (zapadalność 14,17/100 tys.). Nie otrzymano zgłoszeń dotyczących gruźlicy wielolekoopornej (MDR-TB3), tj. wywołanej przez prątki odporne jednocześnie na izoniazyd i rifampicynę. Odnotowano 1 zgon z powodu gruźlicy. Dominującą postacią gruźlicy była gruźlica płuc. Zarejestrowane przypadki gruźlicy dotyczyły głównie osób w grupach wiekowych 20-44 lata oraz 45-64 lata. W strukturze zachorowań według płci dominowali mężczyźni (63% ogółu zachorowań).

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2025 ROKU MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

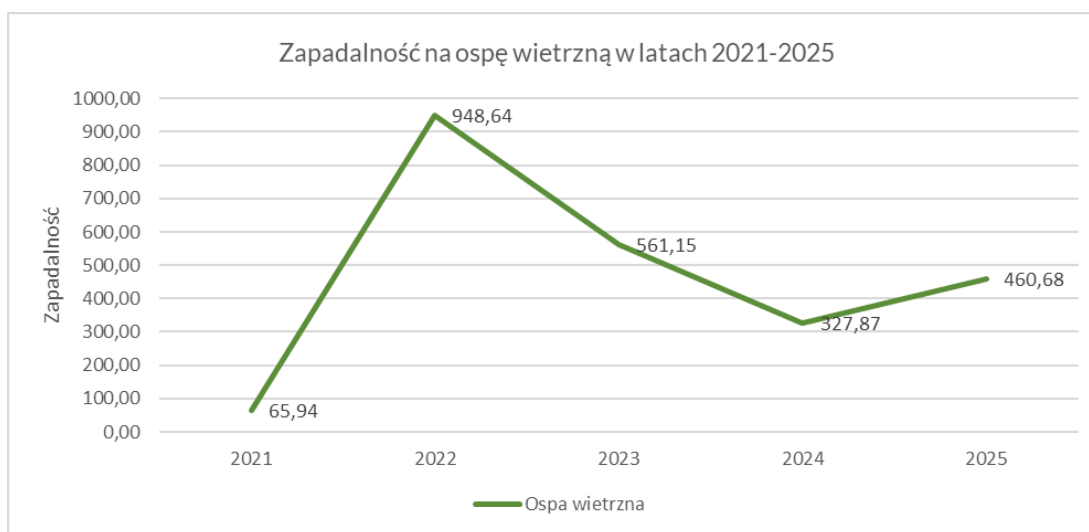

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2025 ROKU MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

OSPA WIETRZNA

Ospa wietrzna jest jedną z najczęściej stwierdzanych na terenie miasta Dąbrowa Górnicza chorób zakaźnych wieku dziecięcego. Obowiązek szczepień ochronnych przeciw ospie wietrznej dotyczy dzieci do ukończenia 12 r.ż. z grup ryzyka, ciężkiego przebiegu choroby oraz przebywających w żłobkach, klubach dziecięcych, rodzinnych domach dziecka, domach pomocy społecznej etc.

W roku 2025 zarejestrowano 520 zachorowań na ospę wietrzną (zapadalność 460,68/100 tys.), co stanowi wzrost zachorowań w porównaniu do roku 2024 (372 zachorowania; zapadalność 327,87/100 tys.). Największą liczbę zachorowań odnotowano w przedziałach wiekowych 5-9 lat (241 przypadków) oraz 1-4 lata (177 zachorowań).

▪ CHOROBY INWAZYJNE

INWAZYJNE ZAKAŻENIA *STREPTOCOCCUS PNEUMONIAE*

W roku 2025 zarejestrowano taką samą liczbę zachorowań jak w roku 2024 r- tj. 13 przypadków zachorowań na inwazyjną chorobę pneumokokową (11,52/100 tys.). Zachorowania przebiegały głównie pod postacią posocznicy. W pozostałych przypadkach rozpoznano postać inną określoną i nieokreśloną. Wszystkie przypadki były hospitalizowane. Stwierdzono 2 zgony osób dorosłych z powodu posocznicy wywołanej przez ww. patogen.

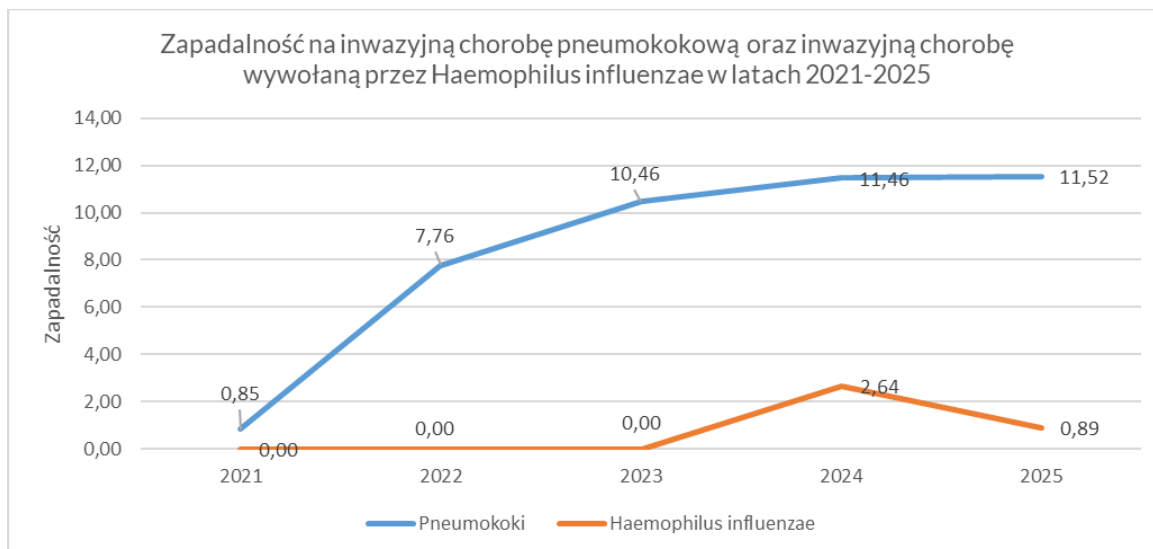
INWAZYJNE ZAKAŻENIA *HAEMOPHILUS INFLUENZAE* TYPU B

W 2025 r. w porównaniu do roku 2024, odnotowano spadek zachorowań wywołanych przez *Haemophilus influenzae* typu b tj. 2025 r. – 1 przypadek, który przebiegał pod postacią posocznicy.

INWAZYJNE ZAKAŻENIA *NEISSERIA MENINGITIDIS*

Jak wynika z danych epidemiologicznych infekcje dwoinką *Neisseria meningitidis*, wywołujące ciężkie zakażenia inwazyjne, występują na terenie miasta Dąbrowa Górnicza sporadycznie, każdy przypadek podejrzenia zakażenia meningokokowego jest wskazaniem do intensywnej antybiotykoterapii i natychmiastowego wdrożenia przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej działań ograniczających ryzyko transmisji zakażenia. Kluczowe w tym zakresie jest jak najszybsze zidentyfikowanie osób z najbliższego otoczenia chorego i wdrożenie wobec nich chemioprophylaktyki.

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2025 ROKU MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

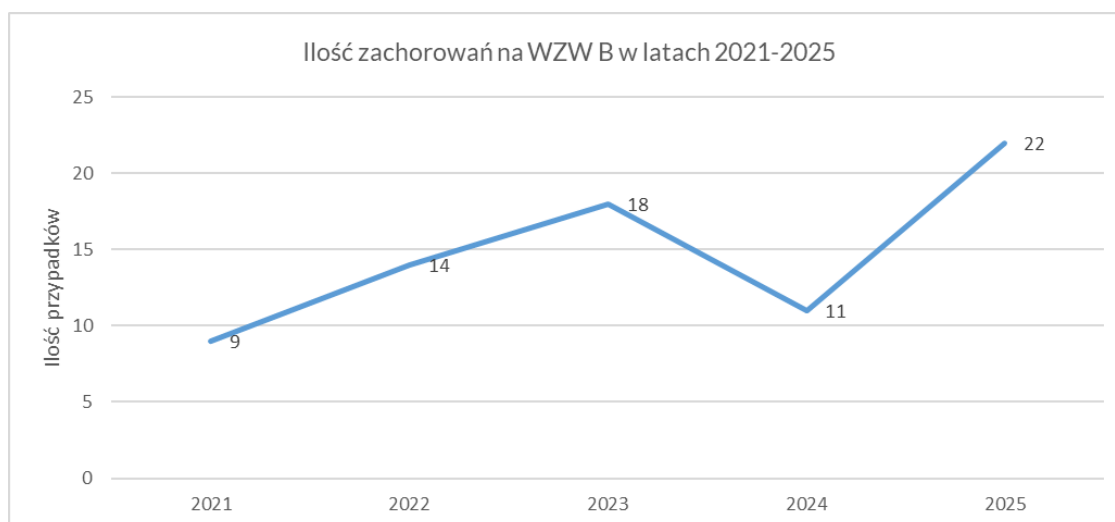
W roku 2025 zarejestrowano **1** przypadek zakażenia o etiologii *Neisseria meningitidis*, które przebiegało pod postacią zapalenia opon mózgowo rdzeniowych, które wymagało hospitalizacji.

▪ CHOROBY PRZENOSZONE PRZEZ NARUSZENIE CIĄGŁOŚCI TKANEK

WIRUSOWE ZAPALENIE WĄTROBY TYP B

Zachorowania rozpoznawane były najczęściej przypadkowo (np. podczas pobytu w szpitalu z powodu innej choroby), w postaci przewlekłej. Szczepienie przeciw WZW typu B od prawie 30 lat jest szczepieniem obowiązkowym u noworodków. Wszystkim osobom dotychczas nieuodpornionym, w szczególności osobom chorującym przewlekłe, przygotowującym się do zabiegów operacyjnych i kobietom planującym ciążę, zaleca się uzupełnienie tego szczepienia.

W roku 2025 zarejestrowano **22** przewlekłe zachorowania na wirusowe zapalenie wątroby typu B (9,70/100 tys.), co stanowi wzrost zapadalności w porównaniu do roku 2024 (11 przypadków; 9,70/100 tys.). Stwierdzone przypadki przewlekłych zapaleń wątroby wywołanych zakażeniem HBV częściej występowały u mężczyzn niż u kobiet. Najwięcej przypadków zarejestrowano w grupie wiekowej 45-64 lata.

WIRUSOWE ZAPALENIE WĄTROBY TYPC

W roku 2025 zarejestrowano **16** przewlekłych zachorowań na wirusowe zapalenie wątroby typu C (14,17/100 tys.), co stanowi wzrost w porównaniu do roku 2024, w którym odnotowano **11** przypadków (9,70/100 tys.). Najwięcej przypadków zarejestrowano w grupie wiekowej 45-64 lata. Zachorowania częściej występowały u mężczyzn niż u kobiet.

▪ BAKTERYJNE ZAKAŻENIA JELITOWE I ZATRUCIA POKARMOWE

CZERWONKA BAKTERYJNA (SHIGELLA)

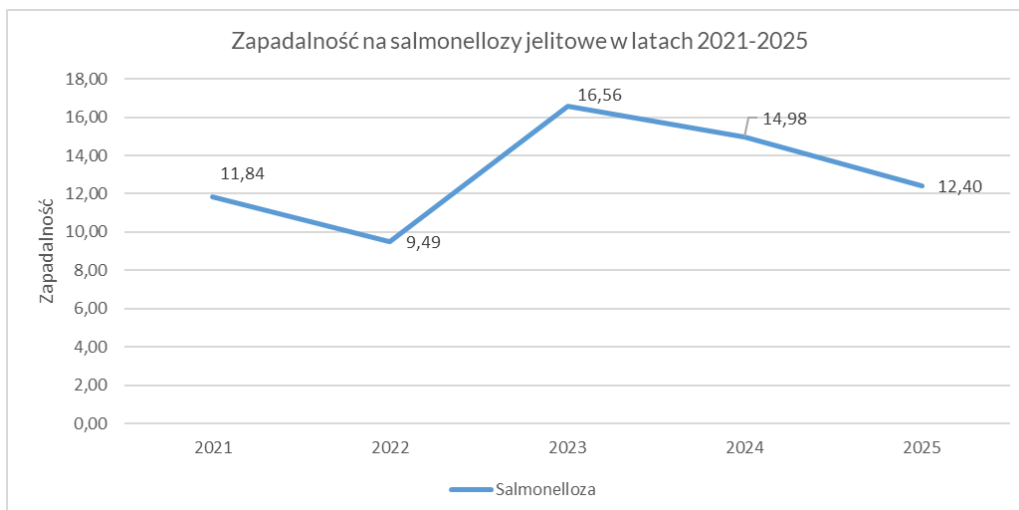
W roku 2025 nie odnotowano żadnego przypadku shigella.

DURY BRZUSZNE I RZEKOME

W roku sprawozdawczym nie odnotowano przypadków zachorowań na dur brzuszny i dury rzekome.

SALMONELLOZY JELITOWE

W roku 2025 zarejestrowano **14** potwierdzonych przypadków zatruc wywołanych pałeczkami Salmonella (12,40/100 tys.). W porównaniu do roku 2024, odnotowano spadek zachorowań, w którym odnotowano 17 przypadków (zapadalność 14,98/100 tys.). Przeważały zatrucia wywołane serotypem *Salmonella enteritidis*. Hospitalizacji wymagało 8 osób.

INNE BAKTERYJNE ZAKAŻENIA JELITOWE WYWOŁANE PRZEZ *CLOSTRIDIODES DIFFICILE*

Zakażenie jelitowe wywołane przez *Clostridioides difficile*, najczęściej wywołane jest zaburzeniem mikroflory jelitowej spowodowanym stosowaniem długotrwałej antybiotykoterapii, zwłaszcza w przypadku przyjmowania kilku różnych antybiotyków. Zakażenie to objawia się biegunką o różnym nasileniu, bólami brzucha, co prowadzić może, w niektórych przypadkach do rozwinięcia się rzekomobłoniastego zapalenia jelita grubego.

Do zakażenia dochodzi drogą pokarmową, kontaktową, występuje najczęściej wśród osób starszych, długotrwale przebywających w szpitalach, domach opieki. W związku z powyższym, bakteria ta może stanowić źródło ognisk zakażeń szpitalnych. Dlatego też istotnymi czynnikami wpływającymi na ograniczenie szerzenia się zakażenia są: racjonalna polityka antybiotykowa, odpowiednia higiena rąk oraz stosowanie przez personel medyczny jednorazowych rękawiczek, kohortacja lub izolacja chorych u których stwierdzono patogen.

Na terenie Dąbrowy Górniczej w 2025 r. zarejestrowano **58** przypadków zachorowań (51,38/100 tyś.) co stanowi wzrost zachorowań w porównaniu z 2024 r., w którym odnotowano 49 przypadków.

OGNISKA CHORÓB PRZENOSZONYCH DROGĄ POKARMOWĄ

W przypadku chorób przenoszonych drogą pokarmową przez ognisko należy rozumieć wystąpienie, w określonych warunkach, zachorowania lub zakażenia u co najmniej 2 osób, spowodowanego tym samym czynnikiem etiologicznym, mającego ze sobą lub ze źródłem zakażenia powiązanie epidemiologiczne. W roku sprawozdawczym jak i 2024 zarejestrowano taką samą liczbę ognisk tj.- 4 Czynnikiem etiologicznym w powyższych ogniskach były pałeczki *Salmonella enteritidis* (2 ogniska), 1 ognisko spowodowane było pasożytem - *Giardia lamblia*, w przypadku jednego ogniska nie ustalono czynnika etiologicznego.

Liczba ognisk chorób przenoszonych drogą pokarmową w latach 2021-2025

ROK	2021	2022	2023	2024	2025
Ilość ognisk	2	6	3	4	4

WISUSOWE ZAKAŻENIA JELITOWE

ZAKAŻENIA JELITOWE WYWOŁANE PRZEZ ROTAWIRUSY

Rotawirus to jeden z czynników wywołujących zapalenie żołądka i jelit u niemowląt i małych dzieci. Najbardziej podatne na zakażenie są dzieci poniżej 5 roku życia (szczególnie między 6 miesiącem, a 2 rokiem życia) oraz osoby dorosłe po 65 roku życia. Rotawirusy są najczęściej opisywaną przyczyną biegunek. Źródłem zakażenia rotawirusami jest człowiek chory lub rekonwalescent.

Na terenie Dąbrowy Górniczej w 2025 r. zarejestrowano **35** przypadków zachorowań (31,01/100 tyś.) co stanowi spadek zachorowań w porównaniu z 2024 r., gdzie odnotowano 51 przypadków.

ZAKAŻENIA JELITOWE WYWOŁANE PRZEZ NOROWIRUSY

Norowirusy są częstą przyczyną występowania nieżytu żołądka i jelit u ludzi, zwłaszcza u dorosłych. Występowanie zakażeń norowirusowych jest częste zwłaszcza w środowiskach zamkniętych między innymi w szpitalach, domach opieki i przedszkolach. Źródłem zakażenia jest chory człowiek lub rekonwalescent.

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2025 ROKU MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Na terenie Dąbrowy Górniczej w 2025 r. zarejestrowano **23** przypadki zachorowań (20,38/100 tys.) co stanowi wzrost zachorowań w porównaniu z 2024 r., gdzie odnotowano 15 przypadków.

ZAKAŻENIA JELITOWE OKREŚLONE

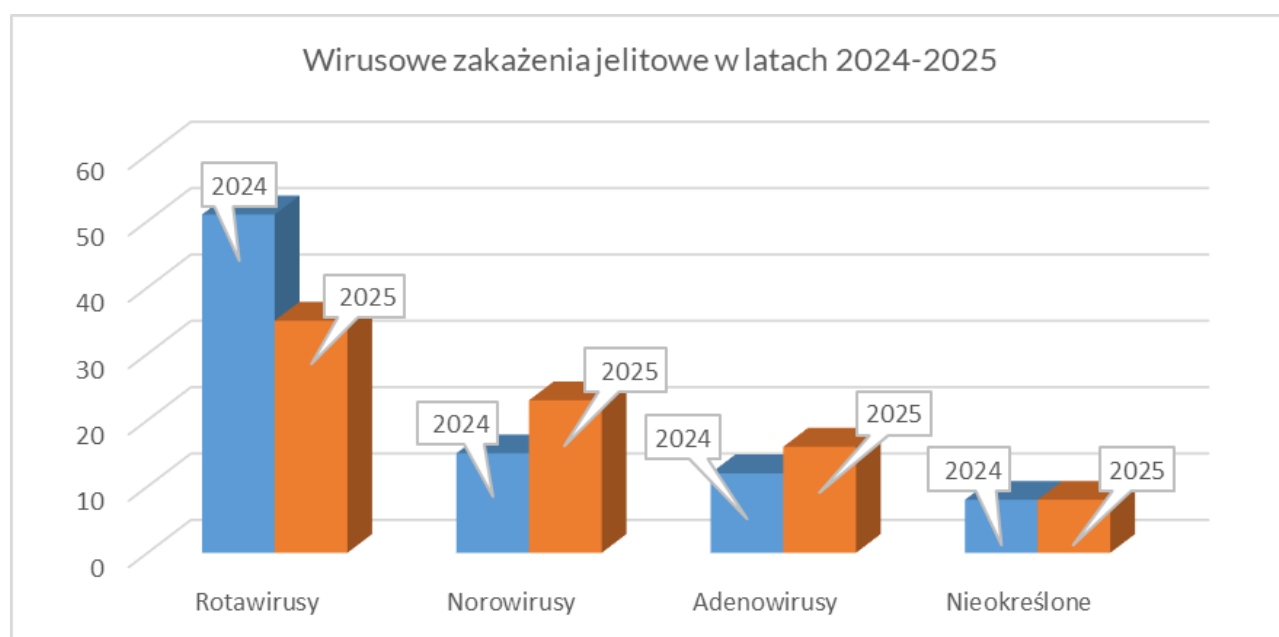
Kolejnym często wykrywanym czynnikiem etiologicznym wirusowych zakażeń jelitowych są adenowirusy, które wywołują infekcje układu oddechowego, jak również układu pokarmowego. Drogami szerzenia się zakażenia jest droga kropelkowa i fekalno-oralna. Zakażenia te najczęściej wywołują biegunkę, ból brzucha, nudności i wymioty, co w konsekwencji prowadzić może do zaburzeń elektrolitowych i odwodnienia.

Na terenie Dąbrowy Górniczej w 2025 r. zarejestrowano **16** przypadków zachorowań (13,02/100 tys.) co stanowi nieznaczny wzrost zachorowań w porównaniu z 2024 r., gdzie odnotowano 12 przypadków.

ZAKAŻENIA JELITOWE NIEOKREŚLONE

Wirusowe zakażenia jelit nieokreślone diagnozowane są, gdy czynnik etiologiczny nie został laboratoryjnie potwierdzony lub jest on niejednoznaczny, jednak objawy występujące u chorego sugerują wirusową infekcję. Powyższe zakażenia najczęściej objawiają się nagłą biegunką, wymiotami, gorączką oraz bólami brzucha.

Na terenie Dąbrowy Górniczej w 2025 r. zarejestrowano taką samą ilość przypadków jak w roku 2024 tj. **8** zachorowań (6,51/100 tys.)

WIRUSOWE ZAPALENIE WĄTROBY TYPU A (WZW TYP A)

Polska jest zaliczana do krajów o niskiej endemiczności WZW typu A. Każda osoba nieuodporniona może ulec zakażeniu. Sprzyja to łatwemu szerzeniu się infekcji i może prowadzić do szybkich wzrostów zachorowań w krótkim czasie. Do zakażenia wirusem zapalenia wątroby typu A dochodzi najczęściej drogą fekalno-oralną poprzez zanieczyszczoną wodę i żywność. WZW A jest szczególnie groźne dla kobiet w ciąży, osób w podeszłym wieku oraz chorych na przewlekłą chorobę wątroby.

W roku 2025, zarejestrowano **1** zachorowanie na wirusowe zapalenie wątroby typu A.

**BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2025 ROKU
MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA**

Ogólna liczba zachorowań na WZW typu A w latach 2021-2025.

ROK	2021	2022	2023	2024	2025
Ilość przypadków	0	2	0	0	1

▪ **CHOROBY PRZENOSZONE DROGA PŁCIOWA WYWOŁANE PRZEZ BAKTERIE**

KIŁA

W roku 2025 zarejestrowano 8 przypadków zachorowań na kiłę (7,09/100 tys.), co stanowi wzrost w porównaniu do roku 2024 (1 zachorowanie; 0,88/100 tys.) Przypadki zostały potwierdzone badaniami laboratoryjnymi. W strukturze zachorowań według płci dominowali mężczyźni (tj. 6 mężczyzn, 2 kobiety), struktura wiekowa kształtowała się następująco: wiek 25-44 lata: 4 przypadki, 45-65 lat: 4 przypadki.

RZEŻĄCZKA

W roku 2025 stwierdzono 3 przypadki rzeżączki (2,66/100 tys.), co stanowi wzrost w porównaniu do roku 2024 (1 zachorowanie 0,88/100 tys.). Zachorowania dotyczyły głównie mężczyzn (tj. 2 mężczyzn 1 kobieta) w przedziale wiekowym 20-44 lata: 2 zachorowania, 45-65 - 1 zachorowanie.

CHLAMYDIOZA

W roku 2025 odnotowano 4 przypadki chlamydioz (3,54/100 tys.), co stanowi wzrost w porównaniu do 2024 r. (2 przypadki 7,76/100 tys.). Zachorowania występowały głównie wśród kobiet.

Ogólna liczba przypadków chlamydioz, kiły i rzeżączki w latach 2021-2025

	Dąbrowa Górnicza				
	2021	2022	2023	2024	2025
Kiła	7	2	7	1	8
Zapadalność	5,92	1,72	6,10	0,88	7,09
Rzeżączka	0	1	6	1	3
Zapadalność	0,00	0,86	5,23	0,88	2,66
Chlamydie	0	3	0	2	4
Zapadalność	0,00	2,59	0,00	1,76	3,54

▪ **POZOSTAŁE CHOROBY INFEKCYJNE**

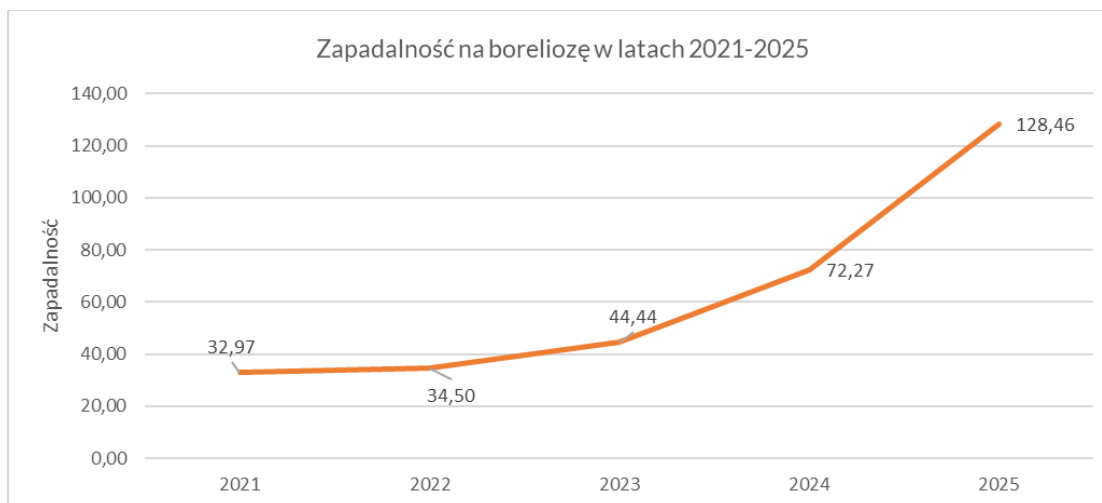
BORELIOZA (CHOROBA Z LYME)

Borelioza jest najczęstszą chorobą wektorową przenoszona przez kleszcze. Na terenie miasta Dąbrowa Górnicza obserwuje się stały wzrost zapadalności na tę jednostkę chorobową.

W roku 2025 zarejestrowano 145 zachorowań na boreliozę (128,46/100 tys.) w tym 2 przypadki neuroboreliozy, co stanowi wzrost w porównaniu do roku 2024 (82 przypadki; 72,27/100 tys.). Ze zgromadzonych danych wynika, że do ekspozycji na kleszcze dochodziło najczęściej w ogródkach przydomowych, działkowych oraz w lasach. W strukturze zachorowań przeważały kobiety i mieszkańcy miast. Należy nadmienić, iż przeciwko tej chorobie brak jest profilaktyki w postaci szczepionki. Jedyna

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2025 ROKU MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

profilaktyka to odpowiedni ubiór, stosowanie repelentów i dokładne sprawdzanie ciała po powrocie ze spaceru zwłaszcza z lasu.

KLESZCZOWE ZAPALENIE MÓZGU (KZM)

Kleszczowe zapalenie mózgu (KZM) to wirusowa choroba ośrodkowego układu nerwowego przenoszona przez kleszcze. Wirus występuje głównie u zwierząt (gryznie, zwierzyna leśna, ptaki wędrowne), a jego przenosicielami (wektorami) są kleszcze. Do zakażenia człowieka dochodzi na skutek ukłucia przez zakażonego kleszcza - podczas ssania krwi wprowadza on ślinę zawierającą namnożone w jego organizmie wirusy. Najpewniejszym sposobem zabezpieczenia się jest szczepienie ochronne zalecane szczególnie osobom przebywającym na terenach o nasilonym występowaniu tej choroby, tj.:

- ludziom zatrudnionym przy eksploatacji lasu,
- stacjonującemu wojsku,
- funkcjonariuszom straży pożarnej i granicznej,
- rolnikom, - młodzieży odbywającej praktyki,
- turystom i uczestnikom obozów i kolonii.

W 2025 roku odnotowano 2 zachorowania na KZM, które wymagały hospitalizacji.

WŚCIEKLIZNA (I ZAPOBIEGANIE WŚCIEKLIŹNIE U LUDZI)

Wścieklizna jest chorobą odzwierzęcą, której można skutecznie zapobiegać poprzez szczepienia ochronne. Wszystkie osoby, które zgłaszają się do lekarza na skutek pokąsania przez zwierzę chore lub podejrzane o zachorowanie na wściekliznę są poddawane profilaktyce poekspozycyjnej (szczepieniom).

W roku sprawozdawczym nie stwierdzono zachorowań na wściekliznę u ludzi. Odnotowano łącznie 17 przypadków potencjalnego narażenia na wściekliznę, z czego do szczepień poekspozycyjnych zakwalifikowano 12 osób (71% wszystkich pogryzień przez zwierzęta)

Szczepienia przeciw wściekliznie w roku 2025

Grupy wiekowe	Płeć		Miejsce narażenia		Kontakt ze zwierzęciem			
	M	K	Miasto	wieś	Kot	Pies	Lis	Inne zwierzę
0-19	2	0	2	0	1	1	0	0
≥20	5	5	10	0	1	7	0	2
Razem	7	5	12	0	2	8	0	2

▪ **WYBRANE CHOROBY INFEKCYJNE UKŁADU ODDECHOWEGO: GRYPA, COVID-19, RSV.**

GRYPA I INFEKCJE GRYPopodobNE

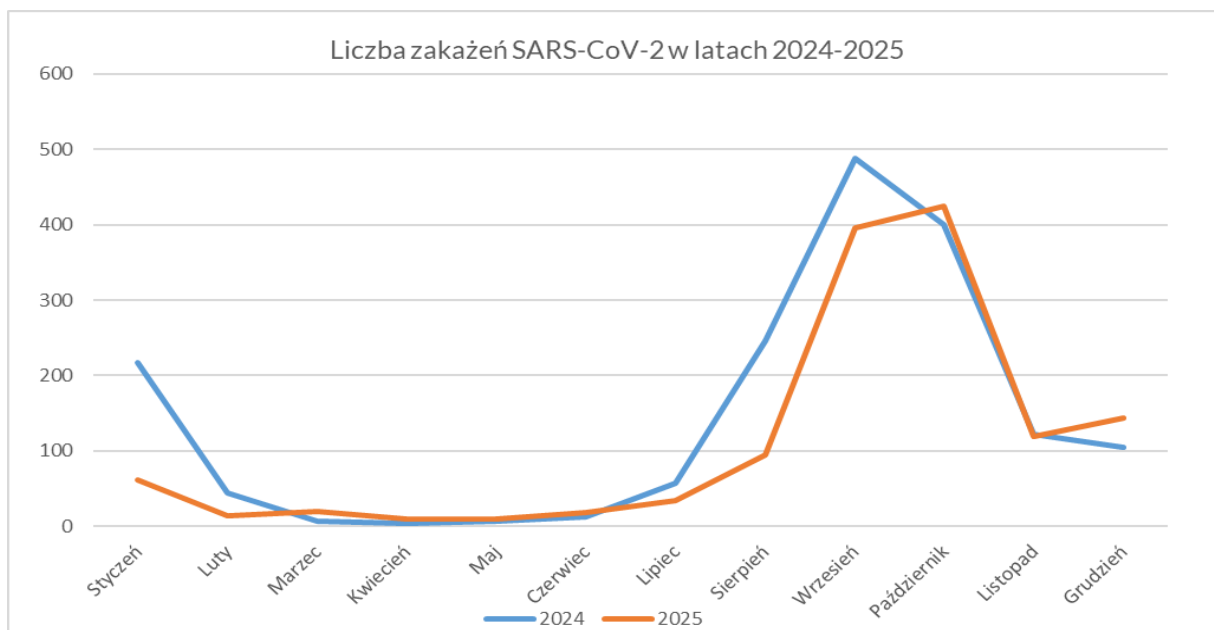
Zgodnie z nowelizacją przepisów prawnych w obszarze zachorowań na grypę, do lipca 2023 roku lekarze zgłaszali wszystkie przypadki zachorowań na grypę i infekcje grypopodobne w oparciu o objawy kliniczne – niezależnie od wykonania u chorego testów diagnostycznych potwierdzających zachorowanie. Po wprowadzeniu zmian do organów Inspekcji Sanitarnej zgłaszane są jedynie przypadki zachorowań potwierdzone szybkim testem antygenowym bądź testem molekularnym PCR.

W 2025 r. zgłoszono **3174** przypadki grypy zdiagnozowanej szybkim testem antygenowym, co stanowi wzrost w porównaniu do 2024 r., gdzie odnotowano **1011** przypadków oraz **5** przypadków zachorowań na grypę potwierdzoną badaniem molekularnym (PCR). Spośród przebadanych w kierunku grypy pacjentów **73** chorych wymagało hospitalizacji z powodu powikłań. Najczęstsze powikłania grypy to zapalenie płuc, ucha środkowego, choroby kardiologiczne i neurologiczne. Warto podkreślić, iż przeciw grypie istnieje skuteczna profilaktyka w postaci szczepień ochronnych.

COVID-19

W 2025 roku w mieście Dąbrowa Górnicza odnotowano spadek zachorowań na Covid 19 – z **1706** przypadków odnotowanych w 2024 do **1345**.

Zapadalność wyniosła 1191,57 na 100 tys. mieszkańców. Szczyt zachorowań zaobserwowano w miesiącach sierpień-październik. Najmniej zachorowań wystąpiło w miesiącach kwiecień, maj.

RSV

W związku z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 23 lutego 2023 r. (Dz. U. z 2023 poz. 3540), w sprawie zakażeń wirusem syncytialnym układu oddechowego (RSV), powyższe zakażenia zostały objęte przepisami o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi. W związku z powyższym w 2025 r. odnotowano **192** zakażenia wirusem RSV w tym **90** przypadków u dzieci do lat 2. Natomiast w roku 2024 zarejestrowano **82** zakażenia wirusem RSV w tym **33** u dzieci do lat 2.

▪ **CHOROBY RZADKIE**

OSPA MAŁPIA

W związku z wybuchami lokalnych ognisk epidemicznych w krajach Unii Europejskiej i Europejskiego Obszaru Gospodarczego (UE/EOG), 31 maja 2022 r. ospa małpia została objęta przepisami o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi.

Na terenie nadzorowanym przez PPIS w Dąbrowie Górniczej, nie odnotowano potwierdzonych przypadków zachorowań.

CHOROBA CREUTZFELDA JACOBA

Choroba Creutzfeldta-Jacoba (CJD) jest rzadko występującą, śmiertelną chorobą ośrodkowego układu nerwowego. Zaliczana jest do tzw. encefalopatii gąbczastych. Choroba ta występuje najczęściej pomiędzy 50 a 70 rokiem życia. Najczęstszymi objawami choroby są głównie zaburzenia neurologiczne, w tym zaburzenia snu, zmiany osobowości, osłabienie, drgawki, utrata wzroku, utrata zdolności używania mowy i pisma lub rozumienia, a także postępująca demencja. Proces chorobowy kończy się zgonem, który następuje najczęściej w przeciągu 1-2 lat od wystąpienia objawów. U około 5% choroba przybiera długi, powolny przebieg.

W chwili obecnej nie jest do końca udokumentowana przyczyna choroby. Jednak najbardziej prawdopodobna jest hipoteza, która zakłada, iż czynnikiem wywołującym chorobę CJD są zakaźne cząstki białka tzw. priony, które powstają na skutek zmiany struktury białka naturalnie występującego w organizmie człowieka, głównie w komórkach ośrodkowego układu nerwowego. Zmodyfikowane białko staje się czynnikiem wywołującym proces chorobowy, a także przyspiesza przemianę kolejnych białek „zdrowych” w białka patologiczne.

W 2025 r. na terenie Dąbrowy Górniczej odnotowano 1 zachorowanie na Chorobę Creutzfeldta Jacoba, przypadek dotyczył osoby dorosłej. Zgodnie z obowiązującymi przepisami, PPIS w Dąbrowie Górniczej przeprowadził dochodzenie epidemiologiczne, mające na celu wywiad epidemiologiczny z chorym/osobami z kontaktu oraz monitorowanie sytuacji chorego podczas hospitalizacji, tj. stały kontakt z lekarzami.

MALARIA (ZIMNICA)

To choroba wywoływana przez pierwotniaki z rodzaju *Plasmodium*, w warunkach naturalnych przenoszona przez komary.

Objawy: choroba rozwija się stopniowo, rzadziej w sposób gwałtowny. Objawy pojawiają się ok. 10-12 dni po zakażeniu. Na początku pojawiają się objawy grypopodobne, m.in. bóle głowy, bóle mięśni, senność, zmęczenie, gorączka często przekraczająca 39°C o charakterze napadowym (narasta wśród wstrząsających dreszczy, opada wraz z wystąpieniem zlewnych potów zazwyczaj po kilkudziesięciu minutach). Napady gorączki powtarzają się co 2-3 dni, niekiedy codziennie albo w nieregularnych odstępach czasu. Inne, często występujące objawy to: nudności, wymioty, biegunka, żółtaczkę, suchy kaszel, duszności. Po kilku dniach często rozwija się niedokrwistość i/lub powiększenie śledziony.

Ciężki przebieg choroby występuje przeważnie u dzieci w wieku od 1 do 3 lat mieszkających w rejonach endemicznych oraz u dorosłych pozbawionych odporności (najczęściej pochodzących z krajów nieendemicznych podróżujących do strefy endemicznej).

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2025 ROKU MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Dlatego niezmiernie ważne jest, aby planując podróż w rejony tropikalne, mieć świadomość zagrożenia. Należy chronić się przed komarami, a w przypadku podejrzenia malarii niezwłocznie skontaktować się z lekarzem.

Na nadzorowanym terenie odnotowano 1 przypadek malarii. Zachorowanie dotyczyło osoby dorosłej, poddanej hospitalizacji, która przed zachorowaniem podróżowała do krajów endemicznych. Zgodnie z obowiązującymi przepisami, PPIS w Dąbrowie Górniczej przeprowadził dochodzenie epidemiologiczne z chorym, podczas którego ustalono istotne informacje w zakresie kraju, do którego podróżował chory, pokąsaniach przez komary oraz objawach. Jednocześnie stale monitorowano sytuację chorego podczas hospitalizacji, w tym uzyskano informacje o potwierdzeniu przypadku zachorowania przez lekarza po przeprowadzonych badaniach w kierunku *Plasmodium falciparum*.

ZGONY Z POWODU CHOROÓB ZAKAŻNYCH

Na nadzorowanym terenie w roku 2025 odnotowano łącznie 17 zgonów z powodu zakażeń i chorób zakaźnych.

Ilość przypadków z podziałem na przyczynę zgonu.

2025	Przyczyna zgonu	Ilość przypadków
Zgony z powodu zakażeń i chorób zakaźnych	Zapalenie płuc, nieokreślone	1
	Posocznica wywołana przez <i>Streptococcus pneumoniae</i>	2
	Posocznica wywołana przez paciorkowce z grupy B	1
	COVID-19 wirus zidentyfikowany	4
	Grypa wywołana zidentyfikowanym wirusem grypy	1
	Posocznica wywołana przez inne bakterie Gram-ujemne	2
	Posocznica wywołana przez <i>Staphylococcus aureus</i>	2
	Posocznica, nieokreślona	1
	Zapalenie płuc wywołane przez <i>Haemophilus influenzae</i>	1
	Zapalenie jelita cienkiego i grubego wywołane przez <i>Clostridium difficile</i>	1
	Gruźlica płuc, potwierdzona mikroskopowym badaniem płwociny z posiewem lub bez posiewu	1

Nadzór nad zakażeniami szpitalnymi i drobnoustrojami alarmowymi

Kwestie nadzoru nad zakażeniami szpitalnymi i drobnoustrojami alarmowymi w podmiotach leczniczych wykonujących działalność w rodzaju świadczenia szpitalne zostały kompleksowo uregulowane w przepisach o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi. Nakładają one na kierowników tych podmiotów obowiązek wdrożenia i zapewnienia funkcjonowania systemu zapobiegania i zwalczania zakażeń szpitalnych, w tym monitorowania i rejestracji zakażeń oraz niezwłocznego zgłaszania organom Państwowej Inspekcji Sanitarnej epidemicznych wzrostów liczby zakażeń szpitalnych.

Rzetelne i terminowe raportowanie przez podmioty lecznicze informacji o zakażeniach szpitalnych i drobnoustrojach alarmowych pozwala Państwowemu Powiatowemu Inspektorowi Sanitarnemu na bieżąco monitorować sytuację epidemiologiczną szpitala oraz podejmować adekwatnych do sytuacji działań zapobiegawczych.

Według przekazanych raportów końcowych z wygaszenia ogniska epidemicznego zespoły kontroli zakażeń szpitalnych podejmowały działania, mające na celu ograniczenie rozprzestrzeniania się ogniska epidemicznego. Prowadzono dochodzenia epidemiologiczne mające na celu wykrycie źródła zakażenia oraz określenie liczby osób narażonych. Podejmowane czynności, zgodnie z obowiązującymi procedurami i standardami prowadziły do szybkiego wygaszenia ogniska. W Zagłębiowskim Centrum Onkologii w Dąbrowie Górniczej w roku 2025 odnotowano 5 ognisk. Dwa ogniska wywołane przez wirus SARS-CoV-2, dwa przez bakterie *Klebsiella pneumoniae* oraz jedno wywołane przez wirus grypy A.

Szczepienia ochronne

Stosowanie szczepień ochronnych ma przede wszystkim zapobiegać danej jednostce chorobowej, a także chronić przed ciężkimi powikłaniami jakie mogą się pojawić w wyniku jej przechorowania. Szczepienia uważane są za sprawdzone narzędzie poprawy zdrowia publicznego, stanowią jeden z najskuteczniejszych środków zapobiegających chorobom zakaźnym. Warunkiem osiągnięcia odporności w skali populacji jest wysoki odsetek zaszczepionych osób. Oznacza to ochronę przed chorobami zakaźnymi nie tylko osób uodpornionych przeciw danej chorobie, ale również zmniejsza prawdopodobieństwo zachorowania osób nieuodpornionych (np. osoby posiadające przeciwskazania do szczepień).

W Polsce Program Szczepień Ochronnych (PSO) jest jednym z najważniejszych programów profilaktycznych mających wpływ na stan zdrowia publicznego, szczególnie w odniesieniu do stanu zdrowia dzieci i młodzieży. Jest on systematycznie modyfikowany i dostosowywany do zmieniającej się sytuacji epidemiologicznej chorób zakaźnych. Odporność zbiorowiskowa pojawiająca się przy zaszczepieniu dla poszczególnych chorób 95%-98% populacji skutecznie zapobiega epidemicznemu rozprzestrzenianiu się zakażeń.

W roku 2025 Państwowy Powiatowy Inspektor w Dąbrowie Górniczej prowadził nadzór nad 28 punktami szczepień. W ramach nadzoru nad realizacją szczepień ochronnych przeprowadzono 74 kontrole w punktach szczepień. W trakcie przeprowadzonych kontroli weryfikowano sposób dokumentowania szczepień, warunki przechowywania szczepionek oraz sposób postępowania z preparatami szczepionkowymi, a także sposób sporządzania sprawozdań i terminowość ich przekazywania. Nie stwierdzono nieprawidłowości ani uchybień. Ponadto przeprowadzono 1 kontrolę problemową w związku z przerwaniem łańcucha chłodniczego podczas przechowywania szczepionek (awaria sieci zasilania). Preparaty szczepionkowe znajdujące się w tym czasie w urządzeniu chłodniczym zostały zutylizowane. Ponadto w trakcie kontroli zweryfikowano przygotowane do utylizacji szczepionki (seria, data ważności), skontrolowano wyniki pomiaru temperatury w urządzeniu chłodniczym, przeanalizowano procedury postępowania na wypadek wystąpienia awarii urządzenia chłodniczego. Zgodnie z obowiązującymi procedurami, PPIS w Dąbrowie Górniczej niezwłocznie poinformował o zaistniałej sytuacji Śląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego.

Ponadto, nadal realizowany był program szczepień powszechnych przeciw wirusowi brodawczaka ludzkiego dla osób po ukończeniu 9. roku życia, do ukończenia 14. roku życia (schemat dwudawkowy), z możliwością wykonywania tych szczepień także w szkołach. Kontynuowane są również szczepienia zalecane przeciw krztuścowi dla kobiet w ciąży. Poza tym, w ramach polecenia Głównego Inspektora Sanitarnego, rozdysponowano przewidzianą pulę szczepionek przeciw zakażeniom *Streptococcus pneumoniae* do podmiotów leczniczych i placówek opiekuńczych. Szczepionka przeznaczona była do

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2025 ROKU MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

podmiotów zapewniających całodobową opiekę osób w wieku 65 lat i powyżej oraz poradni POZ w ramach szczepień dla klinicznych grup ryzyka.

W roku 2025 miał miejsce zapowiedziany wcześniej przez Głównego Inspektora Sanitarnego I i II etap kontroli kart uodpornienia w poradniach na nadzorowanym terenie, co stanowi bazę wyjściową do scyfryzowanego systemu nadzoru nad szczepieniami ochronnymi w Polsce oraz oceny aktualnego stanu zaszczepienia dzieci w przedziale wiekowym 0-19. Wyniki kontroli są w trakcie opracowania w GIS.

Zgodnie z obowiązującymi w 2025 r. przepisami prawnymi dzieci i młodzież podlegały następującym obowiązkowym szczepieniom ochronnym przeciw: gruźlicy, wirusowemu zapaleniu wątroby typu B, błonicy, tężcowi, krztuścowi, ostremu nagminnemu porażeniu dziecięcemu (*poliomyelitis*), odrze, śwince, różyczce, inwazyjnym zakażeniom *Haemophilus influenzae typ b*, inwazyjnym zakażeniom *Streptococcus pneumoniae* i zakażeniom powodowanym przez rotawirusy.

Poziom zaszczepienia jest ważnym wskaźnikiem stanu zdrowia społeczeństwa, co uzasadnia potrzebę rzetelnego monitorowania stanu uodpornienia populacji dzieci i młodzieży na nadzorowanym terenie.

Realizacja szczepień ochronnych w 2025 roku

Dotyczy szczepień zrealizowanych w konkretnym przedziale wiekowym w %

Coroczna analiza wykonania szczepień ochronnych przeprowadzana jest na podstawie danych uzyskanych ze sprawozdań kwartalnych MZ-54, sporządzanych przez każdego świadczeniodawcę.

Poniższe dane wskazują, ile dzieci otrzymało kolejne dawki szczepienia (pierwotne oraz uzupełniające) w przyjętych przedziałach wiekowych (dane podano w %).

W 2025 r. w Dąbrowie Górniczej szczepienia wykonywane były zgodnie z obowiązującym Programem Szczepień Ochronnych a wykonawstwo szczepień we wszystkich rocznikach było na porównywalnym poziomie w stosunku do poprzedniego roku:

- dzieci w pierwszym roku życia - szczepienia pierwotne przeciw błonicy, tężcowi, krztuścowi – zaszczepiono 45,04%, przeciw ostremu nagminnemu porażeniu dziecięcemu (*poliomyelitis*) – zaszczepiono 44,12%, przeciw inwazyjnym zakażeniom *Haemophilus influenzae typ b* – zaszczepiono 44,30%
- dzieci w pierwszym roku życia - przeciw zakażeniom powodowanym przez rotawirusy – zaszczepiono 64,89%
- dzieci w pierwszym roku życia - przeciw inwazyjnym zakażeniom *Streptococcus pneumoniae* – zaszczepiono 46,32%
- dzieci w pierwszym roku życia - szczepienia pierwotne i uzupełniające wirusowemu zapaleniu wątroby typ B – zaszczepiono 84,19%
- dzieci w pierwszym roku życia - podstawowe przeciw gruźlicy - zaszczepiono 95,04%
- dzieci w drugim roku życia - szczepienia pierwotne i uzupełniające przeciw błonicy, tężcowi, krztuścowi- zaszczepiono 94,18%, przeciw ostremu nagminnemu porażeniu dziecięcemu (*poliomyelitis*) - zaszczepiono 94,17% oraz przeciw inwazyjnym zakażeniom *Haemophilus influenzae typ b* – zaszczepiono 94,17%
- dzieci w drugim roku życia -szczepienia pierwotne i uzupełniające przeciw inwazyjnym zakażeniom *Streptococcus pneumoniae* – zaszczepiono 93,16%

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2025 ROKU MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

- dzieci w drugim roku życia - szczepienia pierwotne i uzupełniające przeciw wirusowemu zapaleniu wątroby typ B - zaszczepiono 94,18%
- dzieci w drugim roku życia - podstawowe przeciw gruźlicy - zaszczepiono 98,12%
- dzieci w drugim roku życia - podstawowe przeciw odrze, śwince i różyczce - zaszczepiono 70,72%
- dzieci w drugim roku życia - przeciwko zakażeniom powodowanym przez rotawirusy - zaszczepiono 89,38%
- dzieci w szóstym roku życia - szczepienie I przypominające przeciw błonicy, tężcowi, krztuścowi, ostremu nagminnemu porażeniu dziecięcemu (*poliomyelitis*) - zaszczepiono 50,49%
- dzieci w szóstym roku życia - szczepienie przypominające przeciw odrze, śwince i różyczce - zaszczepiono 51,15%

Wykonawstwo szczepień przypominających u dzieci i młodzieży w wieku szkolnym:

- młodzież w 14 roku życia - szczepienie II przypominające przeciw błonicy, tężcowi, krztuścowi - zaszczepiono 64,25%
- młodzież w 19 roku życia - szczepienie III przypominające przeciw błonicy, tężcowi - zaszczepiono 43,76%

Nadzór nad niepożądanymi odczynami poszczepiennymi (NOP)

NOP to niepożądany objaw chorobowy pozostający w związku czasowym z wykonanym szczepieniem ochronnym. Objawy te mogą mieć bardzo szerokie spektrum - od łagodnych, jak np. gorsze samopoczucie aż do rzadkich charakteryzujących się dużym nasileniem objawów - NOP poważny, a nawet zagrażających życiu NOP ciężki. Rodzaje niepożądanych odczynów poszczepiennych oraz szczegółowe kryteria ich rozpoznawania, zgłaszania i rejestrowania na potrzeby nadzoru epidemiologicznego zostały szczegółowo uregulowane w przepisach prawa.

Z poradni zlokalizowanych na terenie Dąbrowy Górniczej w roku sprawozdawczym 2025 zarejestrowano 28 niepożądanych odczynów poszczepiennych, z czego zdecydowana większość to odczyny o charakterze łagodnym (26 przypadków), oraz 1 o charakterze poważnym i 1 o charakterze ciężkim.

Żaden z zarejestrowanych przypadków nie zakończył się zgonem. Żaden niepożądany odczyn poszczepienny nie wystąpił w wyniku nieprawidłowego przechowywania lub błędnego podania szczepionki.

Raportowanie dzieci nieszczepionych ze względów niemedyycznych

Programem Szczepień Ochronnych na dany rok kalendarzowy w Polsce objęte są dzieci i młodzież od momentu urodzenia aż do 19 r.ż. Poziom zaszczepienia populacji poddawany jest corocznej ocenie na podstawie informacji o liczbie kart uodpornienia przechowywanych w podmiotach leczniczych oraz liczby podanych dawek szczepionek w poszczególnych rocznikach.

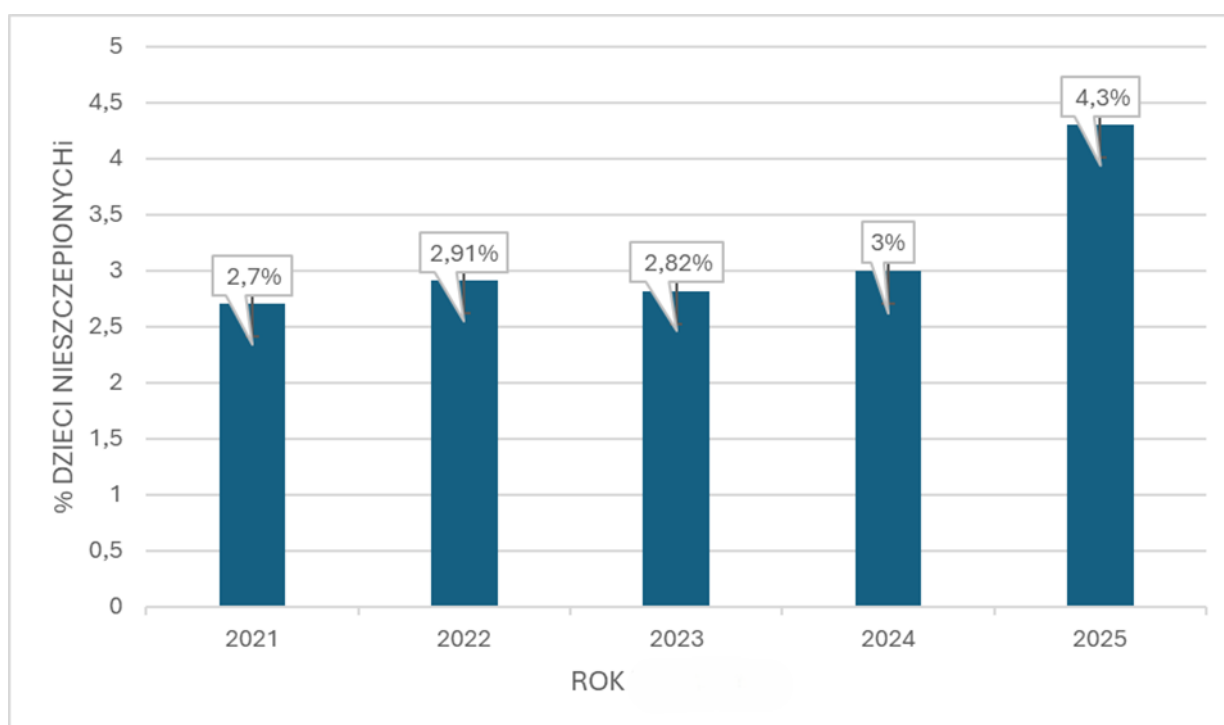
Z analizy informacji zawartych w raportach o przypadkach niewykonania obowiązkowych szczepień ochronnych przekazywanych przez nadzorowane podmioty lecznicze nastąpił wzrost liczby dzieci w stosunku do roku 2024, u których rodzice nie wyrazili zgody na szczepienie. W latach wcześniejszych nie były uwzględniane karty uodpornienia dzieci, które formalnie pozostawały w dokumentacji placówki, ale nie korzystały z jej świadczeń (m.in. zostały wycofane deklaracje wyboru lekarza POZ, wyjazd za granicę). Sprawozdanie wykazało wzrost nieszczepionych dzieci, ponieważ każda karta uodpornienia,

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2025 ROKU MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

która znajduje się w archiwum lub kartotece biernej przychodni została wykazana w sprawozdaniu zgodnie z wytycznymi GIS w ramach ogólnopolskiej kontroli kart uodpornienia.

Zdecydowana większość rodziców nie podaje przyczyny nieszczeplenia swoich dzieci. Wśród przyczyn odmów szczepień wskazuje się m.in. wpływ ruchów antyszczepionkowych, obawę przed niepożądanymi odczynami poszczepiennymi.

Obowiązek szczepień ochronnych w Polsce nakłada ustawa z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi. Spadek odsetka zaszczepionych osób może skutkować powrotem chorób zakaźnych, które udało się ograniczyć, m.in. takich jak odra czy krztusiec.

% dzieci i młodzieży w wieku 0-19 lat, u których nie zrealizowano obowiązku szczepień ochronnych w ramach PSO w latach 2021-2025

ROK	% DZIECI NIESZCZEPIONYCH
2021	2,7 %
2022	2,91 %
2023	2,82%
2024	3 %
2025	4,3%

W roku 2025 w stosunku do rodziców/opiekunów prawnych podejmowane były działania mające na celu zrealizowanie obowiązku zaszczepienia dzieci. PPIS wystosował 47 upomnień oraz 108 wezwań do poradni POZ celem wykonania szczepień do rodziców nierealizujących obowiązku szczepień u dzieci, a także skierował 9 wniosków do Wojewody Śląskiego o wszczęcie postępowania egzekucyjnego i nałożenie grzywny.

II. PODMIOTY WYKONUJĄCE DZIAŁALNOŚĆ LECZNICZĄ

Szpital

W 2025 r. na terenie miasta Dąbrowa Górnicza funkcjonowały:

- A. Zagłębiowskie Centrum Onkologii Szpital Specjalistyczny im. Sz. Starkiewicza,
- B. filia szpitala Nefrolux,
- C. filia szpitala Polsko-Amerykańskie Kliniki Serca III Oddział Kardiologii Inwazyjnej, Angiologii i Elektrokardiologii

Zagłębiowskie Centrum Onkologii Szpital Specjalistyczny im. Sz. Starkiewicza Dąbrowie Górniczej przy ul. Szpitalnej 13 oraz przy ul. Krasieńskiego 43

W 2025 r. przeprowadzono łącznie 15 kontroli sanitarnych dotyczących stanu sanitarno-higienicznego oraz działań zapobiegających szerzeniu się zakażeń, wykonawstwa szczepień ochronnych i postępowania z preparatami szczepionkowymi. Kontrole zostały przeprowadzone przez upoważnionych pracowników Sekcji Epidemiologii oraz Sekcji Higieny Komunalnej i Środowiska. W czasie prowadzonych kontroli szczególną uwagę zwracano na zagadnienia dotyczące przestrzegania procedur sanitarno-higienicznych oraz organizacji i wykonawstwa szczepień obowiązkowych, osób narażonych w sposób szczególny na zakażenia. W przypadku 1 kontroli sanitarnej stwierdzono nieprawidłowości, w związku z powyższym nałożono mandat karny wynikający z niedopełnienia terminowego zgłoszenia zgonu z powodu choroby zakaźnej. Pozostałe 14 kontroli sanitarnych nie wykazały nieprawidłowości.

Nefrolux Wojciech Kamiński, Maciej Kamiński sp. z o.o.

W 2025 r. przeprowadzono łącznie 7 kontroli sanitarnych dotyczących stanu sanitarno-higienicznego i technicznego obiektu, realizacji szczepień, działań zapobiegających szerzeniu się zakażeń oraz bezpieczeństwa żywności. Kontrole zostały przeprowadzone przez upoważnionych przedstawicieli Sekcji Epidemiologii, Higieny Komunalnej i Środowiska oraz Bezpieczeństwa Żywności i Żywnienia.

W trakcie czynności kontrolnych zwracano szczególną uwagę na zagadnienia dotyczące przestrzegania procedur sanitarno-higienicznych. W wydawalni posiłków oceniono stan sanitarno – techniczny. Ocenę sposobu żywienia pacjentów przeprowadzono w oparciu o zasady zdrowego żywienia, biorąc pod uwagę wprowadzoną modyfikację diety podstawowej w kierunku pacjentów z chorobami nerek oraz uwzględniając choroby współtowarzyszące. Najistotniejszymi czynnikami mającymi wpływ na jadłospis była diureza oraz zawartość fosforu, potasu i sodu w serwowanych posiłkach. Kontrole nie wykazały nieprawidłowości.

Polsko-Amerykańskie Kliniki Serca III Oddział Kardiologii Inwazyjnej, Angiologii i Elektrokardiologii

W 2025 r. przeprowadzono łącznie 7 kontroli dotyczących stanu sanitarno-higienicznego, technicznego, działań zapobiegających szerzeniu się zakażeń oraz bezpieczeństwa żywności. Kontrole zostały przeprowadzone przez upoważnionych pracowników Sekcji Epidemiologii, Higieny Komunalnej i Środowiska oraz Bezpieczeństwa Żywności i Żywnienia.

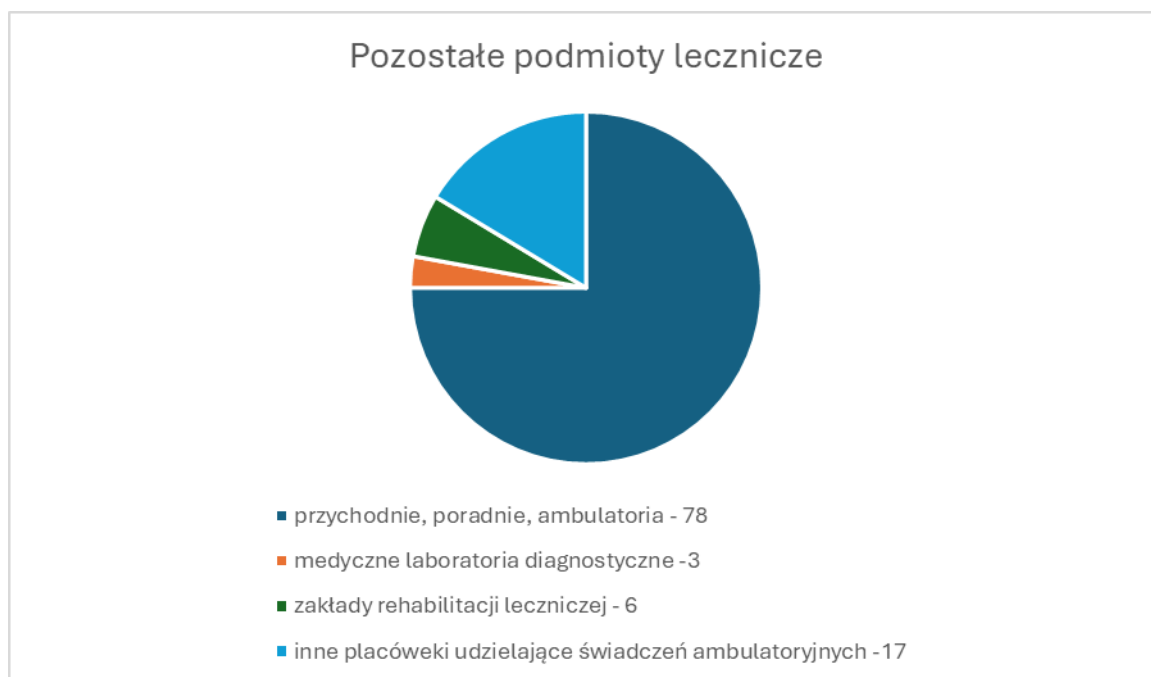
BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2025 ROKU MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

W ramach prowadzonego nadzoru sanitarnego zwracano szczególną uwagę na zagadnienia dotyczące przestrzegania procedur sanitarno-higienicznych, w tym postępowania z odpadami medycznymi oraz bielizną szpitalną. W wydawalni posiłków oceniono stan sanitarno – techniczny obiektu oraz dokonano oceny sposobu żywienia pacjentów. Przyjęta w szpitalu dieta podstawowa ukierunkowana była w stronę racjonalnego żywienia, uwzględniając zasady profilaktyki miażdżycy, minimalizację ilości tłuszczu oraz wykluczając produkty ciężkostrawne. Kontrole nie wykazały nieprawidłowości.

Pozostałe podmioty lecznicze

Wg stanu na dzień 31 grudnia 2025 r. pod nadzorem PPIS w Dąbrowie Górniczej znajdowały się następujące podmioty lecznicze udzielające ambulatoryjnie świadczeń zdrowotnych:

- 78 przychodni, poradni, ambulatoriów;
- 3 medyczne laboratoria diagnostyczne;
- 6 zakładów rehabilitacji leczniczej;
- 17 innych placówek udzielających świadczenia ambulatoryjne.

Wśród zewidencjonowanych podmiotów działalności leczniczej przeprowadzono w minionym roku 240 kontroli dotyczących bieżącego stanu sanitarno-higienicznego, postępowania z odpadami medycznymi, postępowania z bielizną, zaopatrzenia w środki ochrony indywidualnej, oceny warunków dezynfekcji i sterylizacji narzędzi wielorazowego użycia, wykonawstwa szczepień ochronnych i postępowania z preparatami szczepionkowymi, a także ocenę realizacji wymogów w zakresie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień dotyczących występowania w środowisku pracy szkodliwych czynników biologicznych oraz ochrony zdrowia pracowników zawodowo narażonych na te czynniki. W trakcie czynności kontrolnych pracownicy prowadzili także działania informacyjno-edukacyjne.

Wydano 1 decyzję unieruchamiającą czasową działalność podmiotu leczniczego w związku ze

stwierdzeniem rażących nieprawidłowościami sanitarno - higienicznymi i porządkowymi, oraz jedną decyzją administracyjną terminową dotyczącą usunięcia stwierdzanych nieprawidłowości natury sanitarno-higienicznej. Nałożono 2 mandaty karne dotyczące nieprzestrzegania procedur higienicznych.

Podmioty lecznicze funkcjonujące jako praktyki zawodowe

Kontrole przeprowadzane były w zakresie oceny bieżącego stanu sanitarno-higienicznego, technicznego oraz realizacji działań zapobiegających szerzeniu się zakażeń w tym postępowania z odpadami medycznymi, zaopatrzenia w środki ochrony indywidualnej, oceny warunków dezynfekcji i sterylizacji narzędzi wielorazowego użycia. Przeprowadzone kontrole wykazały, że praktyki lekarskie posiadają wyposażenie (preparaty dezynfekcyjne, środki ochrony osobistej, narzędzia i urządzenia) umożliwiające bezpieczne wykonywanie świadczeń medycznych.

Stwierdzić można, że świadczenia medyczne w praktykach lekarskich na terenie nadzorowanym przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Dąbrowie Górniczej, udzielane były na właściwym poziomie higieniczno-sanitarnym. Podczas kontroli w jednym z gabinetów stwierdzono nieprawidłowości dotyczące stanu technicznego, w związku z tym została wydana decyzja administracyjna oraz decyzja płatnicza. Przeprowadzona kontrola sprawdzająca wykazała usunięcie nieprawidłowości.

Według ewidencji na dzień 31.12.2025 r. na terenie miasta zarejestrowanych było **97** lekarskich praktyk zawodowych, skontrolowano **47** z nich, nie stwierdzając nieprawidłowości w zakresie stanu sanitarno-higienicznego.

III. BEZPIECZEŃSTWO ŻYWNOŚCI

Jak definiuje Organizacja Narodów Zjednoczonych do spraw Wyżywienia i Rolnictwa (FAO), bezpieczeństwo żywności odnosi się do zapewnienia, że żywność nie spowoduje szkody dla konsumenta, gdy jest przygotowywana i/lub spożywana zgodnie z przeznaczeniem. Ustawodawstwo dotyczące bezpieczeństwa żywności jest bardzo silnie zharmonizowane na poziomie Unii Europejskiej i stanowi jeden z filarów ochrony zdrowia. Każdy obywatel ma prawo wiedzieć, w jaki sposób żywność, którą jest produkowana, przetwarzana, pakowana, etykietowana i sprzedawana. Zasadą przewodnią jest stosowanie zintegrowanego podejścia od pola do stołu obejmującego wszystkie sektory łańcucha żywnościowego. Państwowa Inspekcja Sanitarna (PIS) jest powołana do realizacji zadań z zakresu zdrowia publicznego, w szczególności poprzez sprawowanie nadzoru nad warunkami zdrowotnymi żywności, żywienia. Do głównych zadań sekcji Bezpieczeństwa Żywności i Żywienia zgodnie z ustawą o Państwowej Inspekcji Sanitarnej jest głównie nadzór nad przestrzeganiem przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne w szczególności dotyczących:

- warunków produkcji, transportu, przechowywania i sprzedaży żywności,
- warunków żywienia zbiorowego,
- nadzoru nad jakością zdrowotną żywności,
- warunków produkcji i obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością, oraz wyrobami mogącymi mieć wpływ na zdrowie ludzi.

Bezpieczeństwo i zdrowie konsumenta to priorytet, stąd też nadzór nad bezpieczeństwem żywności prowadzony jest w sposób skoordynowany. O bezpieczeństwie produktu mówimy wtedy, gdy brak w nim jakichkolwiek zanieczyszczeń chemicznych, biologicznych czy fizycznych.

**BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2025 ROKU
MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA**

Ogólna ocena stanu sanitarnego

Działalność kontrolno-represyjna.

PPIS w Dąbrowie Górniczej w roku 2025 wydał:

- 28 decyzji nakazujących usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości,
- 8 decyzji wygaśnięcia postępowania,
- 3 decyzje zmieniających termin wykonania nakazów,
- 114 decyzji wygaszających dotyczących likwidacji działalności,
- 93 decyzji dotyczących zatwierdzenia zakładu i wpisu do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów PIS,
- 1 decyzja warunkowa,
- 50 decyzji dotyczących rozszerzenia zakresu prowadzonej działalności,
- 29 decyzji umarzających postępowanie,
- 1 decyzja uchylająca,
- 18 innych decyzji,
- 125 decyzji płaćniczych,
- 26 decyzji płaćniczych związanych z importem,
- 2 postanowienia.

W roku 2025 w ewidencji zarejestrowanych było 1163 zakłady. We wszystkich obiektach objętych nadzorem przeprowadzono 759 kontroli sanitarnych, w tym 3 kontrole w obiektach nie podległych PPIS w Dąbrowie Górniczej oraz 26 kontroli granicznych.

W trakcie bieżącego nadzoru sanitarnego pobrano do badań laboratoryjnych 314 próbek (w tym 303 próbek żywności, w tym 1 próbkę posiłku obiadowego, który pobrano w przedszkolu, 9 próbek sanitarnych, 2 próbki materiałów do kontaktu z żywnością). W 2025 r. zdyskwalifikowano 13 próbek, które pobrano z zakładów położonych na terenie miasta Dąbrowa Górnicza. W wyniku przeprowadzonych kontroli usterkowych wszczęto postępowania administracyjne. Wydano 28 decyzji administracyjnych nakazujących usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości. Winnych uchybień ukarano 35 mandatami karnymi na łączną kwotę 8250,00 PLN. Ponadto przeprowadzono 3 kontrole w zakładach, które nie były pod bezpośrednim nadzorem PPIS w Dąbrowie Górniczej.

Liczba obiektów objętych nadzorem w 2025

Obiekty ogółem	1163
Zakłady produkcji żywności	53
Obiekty obrotu żywnością w tym:	685
środki transportu żywności	71
Zakłady żywienia zbiorowego otwartego w tym: zakłady małej gastronomii	254 173
Zakłady żywienia zbiorowego zamknięte	143
Wytwornie materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością	6
Miejsca obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością	22

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2025 ROKU
MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Zakłady produkcji żywności

W roku 2025 w ewidencji było 53 zakładów z tej grupy obiektów, z czego skontrolowano 21. Negatywnie oceniono 4 zakłady (tj.19%): za stwierdzony jednocześnie zły stan techniczny i brak utrzymania czystości i porządku – 1 zakład (tj.4,7%), za stwierdzony zły stan techniczny 1 zakłady (4,7%). Za nieprawidłowy stan sanitarny 2 zakłady (tj. 9,5).

Stan sanitarny zakładów produkujących żywność w roku 2025

Lp.	Obiekty	Liczba obiektów skontrolowanych w 2025 roku		
		Ogółem	o złym stanie sanitarnym	% obiektów złych
1	Wytwórnice lodów	1	0	0
2	Automaty do lodów	0	0	0
4	Piekarnie	9	4	44
5	Ciastkarnie	4	0	0
6	Przetwórnice owocowo-warzywne	0	0	0
7	Wytwórnice napojów bezalkoholowych	0	0	0
10	Zakłady garmazeryjne	1	0	0
11	Zakłady przemysłu zbożowo-młynarskiego	1	0	0
12	Wytwórnia wyrobów cukierniczych	0	0	0
13	Wytwórnie koncentratów spożywczych	0	0	0
14	Wytwórnie suplementów diety	0	0	0
15	Wytwórnie substancji dodatkowych	0	0	0
16	Producenci żywności w warunkach domowych	2	0	0
17	Inne wytwórnice żywności	1	0	0
18.	Producenci pierwotni	2	0	0
	Obiekty ogółem	21	4	19

Do uchybień najczęściej występujących należały:

- brak zachowania czystości podczas produkcji,
- brak prawidłowo prowadzonej kontroli wewnętrznej w zakładzie w obszarach zabezpieczenia przed szkodnikami.

Obiekty obrotu żywnością

W roku 2025 skontrolowano 302 z 685 prowadzących działalność handlową na terenie objętym nadzorem. Zły stan sanitarny stwierdzono w 16 obiektach, co stanowi 5,2%.

Negatywnie oceniono:

- za niedostateczne warunki techniczne – 7 obiektów (tj.2,5%),

**BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2025 ROKU
MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA**

- za niezachowanie bieżącej higieny – 5 obiektów (tj.1,8%),
- za zły stan techniczny i higieniczny – 4 obiekty (.1,4%).

Stan sanitarny obiektów obrotu żywnością w roku 2025

Obiekty	Liczba obiektów skontrolowanych w 2025 roku		
	ogółem	o złym stanie sanitarnym	% obiektów złych
Sklepy spożywcze	191	14	7,3
Kioski spożywcze	34	0	0
Apteki	8	0	0
Magazyny hurtowe	13	1	7,6
Obiekty ruchome i tymczasowe	27	1	3,70
Środki transportu	12	0	0
Inne obiekty obrotu żywnością	17	0	0
Obiekty ogółem	302	16	5,2

Do uchybień najczęściej występujących w zakresie stanu technicznego należały:

- brudne ściany, sufity.

Obrót żywnością w systemie targowiskowym, obnośnym i obwoźnym.

Pod nadzorem PSSE w Dąbrowie Górniczej znajduje się 1 targowisko oraz 3 mniejsze place handlowe. Na targowisku i placach handlowych przeprowadzono ogółem 63 kontrole, w tym na targowisku przeprowadzono 22 kontrole, tym w kioskach sprzedających mięso 11 kontroli oraz 11 kontroli w kioskach sprzedających inne środki spożywcze. Na placach targowych przeprowadzono 41 kontroli. W miejscach tych zwracano szczególnie uwagę na jakość warzyw, owoców, mięsa oraz wędlin wprowadzanych do obrotu. W trakcie kontroli sprawdzano pochodzenie ww. artykułów. Nałożono 2 mandaty w wysokości 350,00 PLN. Wystawiono 2 decyzje płatnicze. Nieprawidłowości dotyczyły braku wdrożenia dobrych praktyk higienicznych oraz systemu HACCP.

Zakłady żywienia zbiorowego

W 2025 roku skontrolowano 197 zakładów żywienia zbiorowego, z których 12 oceniono negatywnie, co stanowi 6 % wszystkich obiektów tej grupy. Oceny negatywne w części technicznej oraz w części utrzymania czystości i porządku otrzymał 1 obiekt (tj.0,5%), za uchybienia w części technicznej 5 obiektów (tj 2,5%), natomiast w części utrzymania porządku i czystości 6 obiektów (tj.3%).

Ocena stanu sanitarnego obiektów żywienia zbiorowego w roku 2025

Rodzaj obiektów	Liczba obiektów nadzorowanych w 2025 roku		
	Ogółem	o złym stanie sanitarnym	% obiektów złych
Zakłady żywienia zbiorowego - typ otwarty	81	4	4,9

**BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2025 ROKU
MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA**

Zakłady małej gastronomii	173	4	2,3
Zakłady zbiorowego żywienia - typ zamknięty	143	4	2,7
Obiekty ogółem	397	12	3

Najczęstsze uchybienia to:

- nieprawidłowy stan techniczny ścian, sufitów oraz wyposażenia.

Mała gastronomia

W 2025 roku w ewidencji zarejestrowanych było 1 73 zakładów małej gastronomii. Ocenę “złą” ze względu na stan sanitarny otrzymało 4 zakładów (tj.23%). W większości zakładów ze względu na małą powierzchnię i brak możliwości wydzielenia odpowiednich pomieszczeń na obróbkę wstępną, produkcja oparta jest na półproduktach lub gotowych produktach mrożonych. Potrawy podawane są najczęściej w naczyniach jednorazowego użytku W punktach małej gastronomi nałożono 4 mandaty karne na kwotę 1000,00 PLN.

W czasie kontroli stwierdzano następujące uchybienia:

- brak utrzymania bieżącej czystości w obiekcie

Jakość zdrowotna materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością w roku 2025.

Próbki	Liczba próbek zbadanych w 2025 roku		
	ogółem	zakwestionowanych	% kwestionowania
materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością	2	0	0

W 2025 roku w obiektach wprowadzających do obrotu wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością przeprowadzono 8 kontroli, w trakcie których pobrano 2 próbki. Nie kwestionowano żadnej z prób.

Środki spożywcze/wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością z importu/exportu

W związku z prowadzeniem nadzoru nad jakością zdrowotną żywności/materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością przeprowadzono 26 kontroli granicznych. Wydano 26 świadectw o spełnieniu wymagań zdrowotnych przez środek spożywczy/materiał lub wyrób przekraczający granicę. Oceniono 26 partii wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością (import). Łączna kwota odprowadzona do budżetu państwa z tytułu nadzoru nad importem to 1352,00 PLN.

Interwencje dotyczące bezpieczeństwa żywności

W 2025 roku do Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Dąbrowie Górniczej wpłynęło 88 interwencji w tym 25 interwencji anonimowych, dotyczących bezpieczeństwa produkowanej i wprowadzonej do obrotu żywności na terenie miasta Dąbrowa Górnicza.

Zarzuty dotyczyły:

- wprowadzania do obrotu przeterminowanych środków spożywczych,
- niewłaściwej jakości środków spożywczych,

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2025 ROKU MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

- niewłaściwej higieny personelu podczas przygotowywania posiłków oraz przy sprzedaży środków spożywczych,
- wystąpienia nieżytu żołądkowo-jelitowego po spożyciu środka spożywczego,
- niewłaściwego stanu sanitarnego i technicznego obiektów,
- sprzedaży w jednostce systemu oświaty środków spożywczych niezgodnych z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełnić środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach (Dz. U. z 2016 r. poz. 1154),
- obecności zanieczyszczeń biologicznych i fizycznych w środkach spożywczych,
- obecności szkodników w tym gryzoni terenie zakładu,
- prowadzenia działalności gospodarczej bez złożonego wniosku o zatwierdzenie i o wpis do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów PIS,
- nieprawidłowego przechowywania odpadów,
- nieprawidłowego żywienia dzieci w żłobku, w jednostkach systemu oświaty,
- braku wdrożonych procedur GHP/GMP/HACCP.

W sprawach, w których PPIS był właściwym organem do rozpatrzenia 80 interwencji (90% spraw), przeprowadzono kontrole sanitarne (w ilości 77). Pozostałe interwencje przekazano zgodnie z właściwością miejscową bądź rzeczową do właściwego organu. W 27 przypadkach stwierdzono zasadność zarzutów wniesionych do interwencji, co stanowi ok. 33,7% wszystkich rozpatrzonych spraw w mieście Dąbrowa Górnicza.

W trakcie kontroli interwencyjnych nałożono 19 mandatów karnych na kwotę 4500,00 PLN oraz 3 razy pouczone z art. 41 ustawy z 20 maja 1971 r. Kodeks Wykroczeń.

W związku z wniesionymi interwencjami pobrano do badań laboratoryjnych 14 próbek żywności. Jedna próbka została zdyskwalifikowana w kierunku organoleptycznym sprawę przekazano do właściwego PPIS nadzorującego produkcję.

W wyniku stwierdzonych nieprawidłowości wydano 4 decyzje administracyjne nakazujące.

W 2026 r. rozpatrzono 3 skargi, które były wniesione do PPIS w Dąbrowie Górniczej w grudniu 2025 r. W wyniku przeprowadzonych kontroli złożony został jeden wniosek do ŚPWIS o nałożenie kary pieniężnej na przedsiębiorcę z art. 103 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz.U. z 2023 r. poz.1448 z późn zm.) za prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie niezgodnym z decyzją o zatwierdzeniu zakładu.

Ocena sposobu żywienia

W 2025 r. przeprowadzono w dwudziestu pięciu zakładach (w tym jedenastu szkołach, trzynastu przedszkolach, jednym zakładzie specjalno-wychowawczy) oceny sposobu żywienia dzieci i młodzieży w oparciu o rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań jakie muszą spełnić środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach (Dz.U.2016 r. poz. 1154).

W dziesięciu placówkach przedszkolnych, dwóch szkolnych, dokonano teoretycznych ocen sposobu żywienia dzieci. Najczęściej powtarzającą się nieprawidłowością był nieprawidłowy procent tłuszczu oraz nieprawidłowy poziom wapnia.

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2025 ROKU MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

W wyniku przeprowadzonych analiz wydano i przesłano do dyrekcji placówek indywidualne zalecenia.

Dokonano oceny sposobu żywienia w siedmiu żłobkach w oparciu o wymagania dla danej grupy wiekowej wynikające z zasad zdrowego żywienia oraz aktualne norm żywienia dla populacji polskiej, opracowywanych przez Instytut Żywności i Żywienia im. prof. dra med. Aleksandra Szczygła w Warszawie, mając na uwadze ustawę z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3. Dodatkowo dokonano cztery oceny sposobu żywienia dzieci w oparciu o dekadowe raporty magazynowe. Najczęściej występująca nieprawidłowością w żłobkach był niski procent energii z tłuszczu. Każda z badanych placówek otrzymała indywidualne zalecenia.

Ponadto skontrolowano dwa automaty sprzedające żywność w szkołach zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań jakie muszą spełnić środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach (Dz.U. 2016 r. poz.1154) - nie stwierdzono nieprawidłowości.

Przeprowadzono jedenaście kontroli w sklepikach szkolnych zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań jakie muszą spełnić środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży W sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych (Dz. U 2016 poz.1154). Wydano 1 decyzje nakazującą z w/w rozporządzenia.

Inne podejmowane działania

- 1) W trakcie trwania akcji „Bezpieczne wakacje” przeprowadzono cztery kontrole w tym cztery na półkoloniach. Nie stwierdzono nieprawidłowości.
- 2) W okresie od maja do października uruchomione były w stacji „dyżury grzybowe”, podczas których dokonano ocen grzybów od klientów indywidualnych,
- 3) Prowadzenie stałego nadzoru nad suplementami diety, żywnością wzbogaconą oraz żywnością specjalnego przeznaczenia.
- 4) Zorganizowanie jedno szkolenie w zakresie żywienia dzieci dla intendentów placówek oświatowych przedszkoli.
- 5) Prowadzono wzmożony nadzór nad sprzedażą mięsa na targowiskach i placach handlowych w szczególności identyfikowalności miejsca pochodzenia mięsa z uwzględnieniem takich krajów jak Słowacja, Węgry, Austria w związku z wystąpieniem Pryszczycy.

IV. STAN SANITARNY URZĄDZEŃ I OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ

Jakość zdrowotna wody przeznaczonej do spożycia oraz wykorzystywanej do kąpieli

Mieszkańcy miasta Dąbrowa Górnicza w 2025 r. zaopatrywani byli w wodę przeznaczoną do spożycia pochodzącą wyłącznie z ujęć głębinowych. Woda dostarczana była z 7 ujęć (w tym 3 zakładowych). Ujmowana woda jest poddawana procesom uzdatniania.

Przedsiębiorstwo wodociągowe produkuje wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi i rozprowadza siecią wodociagową z ujęć o różnej wydajności:

- 2 ujęcia o wydajności 100 – 1000 m³/dobę

**BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2025 ROKU
MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA**

- 1 ujęcia o wydajności 1000-10000 m³/dobę
- 1 ujęcia o wydajności > 10000m³/dobę
- 3 inne (zakładowe)

Wielkość produkcji wody w nadzorowanych wodociągach, zaopatrujących mieszkańców Dąbrowy Górniczej w 2025 wynosiła ogółem 13 678 m³/dobę

W ramach nadzoru nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi wykonywane były badania wody w ramach monitoringu parametrów grupy A (kontrolnego) oraz monitoringu parametrów grupy B (przeglądowego) z częstotliwością określoną w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.U. z 2017r. poz. 2294).

Przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne było zobowiązane do prowadzenia regularnej kontroli wewnętrznej jakości produkowanej wody, która obejmuje prowadzenie badań jakości wody w zakresie i z częstotliwością określoną w ww. rozporządzeniu Ministra Zdrowia.

Wykaz producentów wody zaopatrujących mieszkańców Dąbrowy Górniczej, wielkość produkcji wody, liczba ludności zaopatrywanej w wodę.

Lp.	Producent wody	Lp.	Nazwa urządzenia wodociągowego	Produkcja wody (m ³ /dobę)	Liczba zaopatrywanej ludności (korzystając z przelicznika 0,2 m ³ /dobę/osobę)	Ocena jakości wody za 2025r.
1	Dąbrowskie Wodociągi Sp. z o.o. Dąbrowa Górnicza ul. Powstańców 13	1	Ujejsce	10100 m ³ /dobę	50500	Spełniała wymagania
		2	Trzebiesławice	200 m ³ /dobę	1000	Spełniała wymagania
		3	Ząbkowice	700 m ³ /dobę	3500	Spełniała wymagania
	Górnośląskie Przedsiębiorstwo Wodociągów S.A. Katowice ul. Wojewódzka 19	1	Stacja Uzdatniania Wody Łazy Dąbrowa Górnicza ul. Wypaleniska 11	2678 m ³ /dobę	13390	Spełniała warunkowo wymagania
	ERG S.A. Dąbrowa Górnicza ul. Chemiczna 6	1	ERG S.A.	49 m ³ /dobę	Produkcja na potrzeby zakładu	Spełniała wymagania
	Przedsiębiorstwo Usług Wodociągowych Dąbrowa Górnicza ul. Gołonoska 138A	1	PUW „Łosień”	4930 m ³ /dobę	Produkcja na potrzeby zakładu oraz hurtowy dostawca wody	Spełniała wymagania
	PPUH „Dolomity” Kopalnia Ząbkowice Dąbrowa Górnicza ul. Dolomitowa 6	1	PPUH „Dolomity”	14 m ³ /dobę	Produkcja na potrzeby zakładu	Spełniała wymagania

W 2025 r. w ramach monitoringu jakości wody prowadzonego przez inspekcję sanitarną pobrano:

- 41 próbek wody w zakresie parametrów mikrobiologicznych;

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2025 ROKU MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

- 42 próbek w zakresie parametrów fizykochemicznych.

W ramach kontroli wewnętrznej przedsiębiorstwa wodociągowe pobrały:

- 154 próbek wody w zakresie parametrów mikrobiologicznych;
- 154 próbek w zakresie parametrów fizykochemicznych.

W ramach prowadzonego nadzoru sanitarnego stwierdzono przekroczenie parametru fizykochemicznego, zanotowano 1 kwestionowaną próbkę wody ze względu na ponadnormatywną zawartość manganu. Zdarzenie to było jednorazowe, przeprowadzono działania naprawcze (płukanie sieci) i ponowne badania wody pobranej w tym samym punkcie nie wykazały przekroczeń;

Ponadto w ramach prowadzonego bieżącego nadzoru przeprowadzono kontrole w zakresie stanu sanitarno-higienicznego które objęły 3 urządzenia wodociągowe. Kontrole nie wykazały nieprawidłowości.

Do PPIS w Dąbrowie Górniczej w 2025 r. wpłynęło 9 zgłoszeń dotyczących pogorszenia jakości wody przeznaczonej do spożycia. Przeprowadzone badania próbek wody w ramach rozpatrywanych interwencji nie wykazały przekroczeń, interwencje zostały uznane za niezasadne.

W roku sprawozdawczym wobec Dąbrowskich Wodociągów Sp. z o.o. toczyło się postępowanie administracyjne w zakresie warunkowej przydatności wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi dostarczanej z ujęcia SUW Łazy ze względu na przekroczenia dopuszczalnej wartości parametrów wskaźnikowych: żelazo, mangan i mętność (decyzja PPIS w Dąbrowie Górniczej z dnia 28.08.2024 r.). Przedsiębiorstwo wodociągowe zobowiązane było do przeprowadzenia działań naprawczych mających na celu przywrócenie prawidłowej jakości wody – zgodnej z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi w terminie do dnia 31.12.2025 r., które zostały wykonane poprzez wybudowanie nowego wodociągu umożliwiającego zmianę kierunku zasilania

Ponadnormatywne wartości ww. parametrów nie stanowiły zagrożenia dla zdrowia ludzi, jednak mogły powodować pogorszenie jakości wody w ocenie organoleptycznej odbiorcy. Zakłócenia parametrów wody ujmowanej ze Stacji Uzdatniania Wody Łazy związane są z pogłębiającą się destabilizacją jakości wody wynikającą ze zmian hydrodynamicznych w Głównym Zbiorniku Wód Podziemnych nr 454 Olkusz-Zawiercie.

Badania jakości wody ciepłej w kierunku bakterii Legionella sp

W roku sprawozdawczym Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Dąbrowie Górniczej prowadził nadzór nad jakością ciepłej wody użytkowej w kierunku obecności bakterii z rodzaju Legionella sp. Na terenie miasta Dąbrowa Górnicza pobrano 5 próbek ciepłej wody z urządzeń wytwarzających aerozol-wodnopowietrzny w placówce systemu oświaty, 6 próbek w budynkach zbiorowego zamieszkania oraz 5 próbek w podmiocie leczniczym. W obiekcie zamieszkania zbiorowego stwierdzono przekroczenia na poziomie wysokiego skażenia sieci wewnętrznej bakteriami Legionella sp., co skutkowało wydaniem natychmiastowej decyzji administracyjnej nakazującej podjęcie działań zmierzających do zapewnienia jakości wody ciepłej zgodnej z wymaganiami określonymi w załączniku nr 5A do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.U. 2017 poz. 2294).

Jakość wody wykorzystywana do kąpeli i rekreacji

Na terenie miasta Dąbrowa Górnicza w ewidencji PPIS w Dąbrowie Górniczej znajduje się 12 pływalni. W roku sprawozdawczym w dalszym ciągu pływalnia zlokalizowana w Szkole Podstawowej nr 13 przy al. J. Piłsudskiego 24 była wyłączona z eksploatacji natomiast pływalnia zlokalizowana w Technicznych Zakładach Naukowych przy ulicy Zawidzkiej 10 nie funkcjonowała z powodu awarii technicznej. Pośród 10 czynnych pływalni, 9 zlokalizowanych jest w budynkach szkół oraz 1 w kompleksie „Nemo - Wodny Świat Dąbrowa Górnicza” Sp. z o.o. Wszystkie funkcjonujące pływalnie posiadały zatwierdzony przez PPIS w Dąbrowie Górniczej harmonogram pobierania próbek wody do badań z częstotliwością i zakresem badań zgodnym z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach (Dz. U. z 2022 r. poz. 1230).

W roku sprawozdawczym w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego nad jakością wody na pływalniach pracownicy PSSE w Dąbrowie Górniczej pobrali 63 próbki wody do badań, natomiast w ramach kontroli wewnętrznej zarządcy pływalni pobrali 673 próbki wody.

Przekroczenia parametrów stwierdzono w 236 próbkach wody (32,1%), które dotyczyły parametrów mikrobiologicznych tj: *Pseudomonas aeruginosa*, Ogólna liczba mikroorganizmów w $36\pm 2^{\circ}\text{C}$ po 48 h, *Legionella sp.* oraz parametrów fizykochemicznych tj. chlor wolny, chlor związany, pH, mętność, chloroform i azotany. Zarządcy na bieżąco podejmowali działania naprawcze zmierzające do poprawy jakości wody polegające m.in. na zwiększeniu dozowania chemii basenowej, kalibracji urządzeń pomiarowych, dodatkowym płukaniu filtrów, częściową lub całościową wymianą wody, przegrzaniu instalacji wody ciepłej oraz informowali o nich PPIS w Dąbrowie Górniczej.

Analiza sprawozdań z badań jakości wody na pływalniach jak również wdrożone przez zarządców działania naprawcze pozwalają stwierdzić, że eksploatacja pływalni zlokalizowanych na terenie miasta Dąbrowa Górnicza była prowadzona w sposób zapewniający bezpieczeństwo zdrowotne osób z nich korzystających. W roku sprawozdawczym wydano 11 rocznych ocen jakości wody na pływalniach za 2024 r.

Do PPIS w Dąbrowie Górniczej w 2025 r. wpłynęły 3 zgłoszenia dot. zauważonych nieprawidłowości na pływalniach. Jedno zgłoszenie dotyczyło pływalni w Szkole Podstawowej nr 8 „Budynek B” im. Adama Mickiewicza przy ulicy Wyspiańskiego 1 (woda o za wysokiej temperaturze) - pomiary nie wykazały przekroczeń, interwencja została uznana za niezasadną. Natomiast 2 zgłoszenia dotyczyły pływalni należącej do kompleksu „Nemo - Wodny Świat Dąbrowa Górnicza” Sp. z o.o.: 1 - (brudne kratki wentylacyjne w szatni) - interwencja została uznana za zasadną; 2 - (zanieczyszczenie mikrobiologiczne basenu rekreacyjnego i sportowego) - przeprowadzone badania próbek wody nie wykazały przekroczeń, interwencja została uznana za niezasadną.

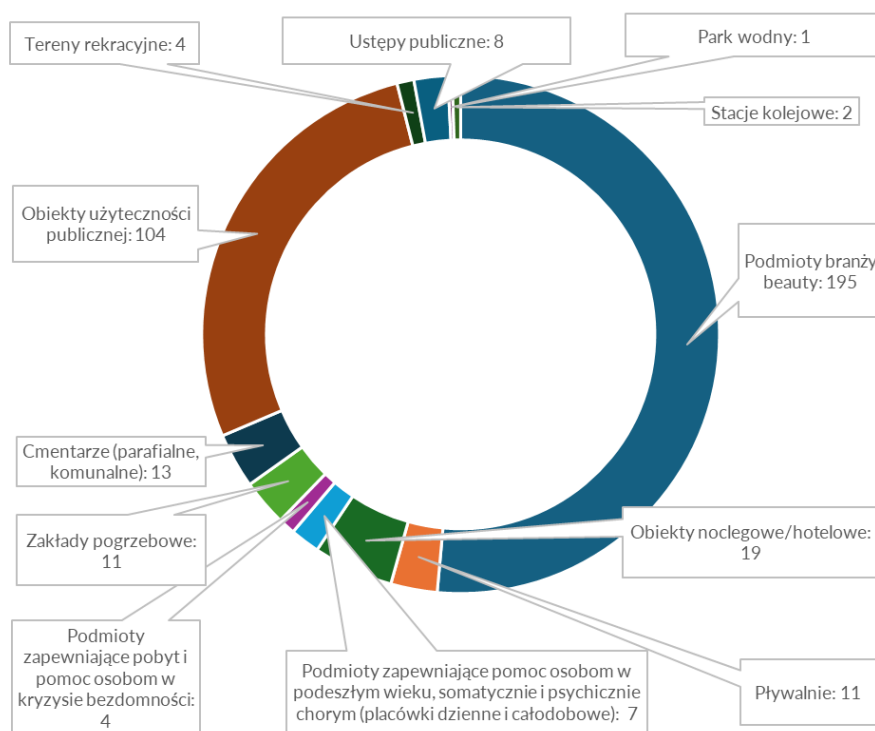
W sezonie letnim na terenie miasta Dąbrowa Górnicza funkcjonowały 2 kąpieliska (w okresie 13.06-31.08.2025 r.), których organizatorem było Centrum Sportu i Rekreacji w Dąbrowie Górniczej tj. kąpielisko „POGORIA I” oraz kąpielisko „POGORIA III”. W ramach prowadzonego nadzoru nad jakością wody w kąpieliskach upoważnieni przedstawiciele PPIS w Dąbrowie Górniczej pobrali 2 próbki wody do badań laboratoryjnych przed rozpoczęciem sezonu kąpieliskowego. Zgodnie z wytycznymi zarządca obiektów wykonywał badania wody w ramach kontroli wewnętrznej, zgodnie z harmonogramem poboru próbek uzgodnionym z PPIS w Dąbrowie Górniczej, organizator pobrał łącznie 8 próbek wody. Sprawozdania z badań były na bieżąco przekazywane do Powiatowej Stacji

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2025 ROKU MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Sanitarно-Epidemiologicznej w Dąbrowie Górniczej. Podczas trwania całego sezonu woda w kąpieliskach Pogoria I oraz Pogoria III była przydatna do kąpeli. Na stronie internetowej Głównego Inspektora Sanitarnego przez okres trwania sezonu dostępne były aktualne dane dotyczące kąpielisk, w tym wyniki badań, ocena jakości wody, informacje o infrastrukturze, rocznej klasyfikacji kąpieliska oraz dane organizatora.

Obiekty użyteczności publicznej

W ewidencji PPIS w Dąbrowie Górniczej znajduje się **379** obiektów użyteczności publicznej zlokalizowanych na terenie miasta Dąbrowa Górnicza, wśród których skontrolowano **122** obiekty co stanowi 32,2%. W wyniku przeprowadzonych kontroli sanitarnych, w trakcie których stwierdzono naruszenie aktualnych przepisów prawnych, wydano **10** decyzji nakazujących usunięcie uchybień.

Podział obiektów użyteczności publicznej nadzorowanych w 2025 r. w zakresie Higieny Komunalnej i Środowiska na terenie Miasta Dąbrowa Górnicza

Największą grupą obiektów będących pod nadzorem stanowią obiekty branży beauty **195** obiektów. W tej grupie można wyróżnić salony fryzjerskie, kosmetyczne, studia tatuażu, piercingu a także salony, które łączą więcej niż jedną z wymienionych usług. Jednym z najważniejszych aspektów weryfikowanym w czasie kontroli sanitarnych w tej grupie obiektów są kwestie związane z postępowaniem z narzędziami i przyborami używanymi podczas świadczenia usług. W roku sprawozdawczym w 3 obiektach stwierdzono nieprawidłowości dot. m.in. niewłaściwego postępowania z narzędziami, niewłaściwego stanu sanitarno-higienicznego obiektu, braku ciepłej wody w pomieszczeniu świadczenia usług, co

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2025 ROKU MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

skutkowało wydaniem decyzji administracyjnych zobowiązujących właścicieli obiektów do ich usunięcia. Przeprowadzono w 78 obiektach kontrolę, w trakcie których prowadzone były również działania edukacyjne w zakresie zapobieganiu zakażeniom krwiopochodnym (HCV, HBV, HIV) oraz przestrzegania procedur w aspekcie wpływu na zdrowie ludzi.

Kolejną grupą objętą nadzorem stanowią pływalnie - 11 obiektów. W roku sprawozdawczym pływalnie kontrolowano przede wszystkim w zakresie bieżącego stanu sanitarno-higienicznego. W 2025 roku skontrolowano 7 obiektów, w 1 obiekcie stwierdzono nieprawidłowości dot. m.in. niewłaściwego stanu sanitarno-higienicznego pomieszczeń obiektu. W związku z powyższym zarządcę obiektu zobowiązano decyzją administracyjną do usunięcia nieprawidłowości.

Obiekty świadczące usługi hotelarskie - 19 obiektów. W grupie tej możemy wyróżnić m.in. hotele, zajazdy czy gościńce. Głównym aspektem prowadzonych kontroli w tego typu obiektach są kwestie związane z postępowaniem z pościelą, ręcznikami a także weryfikacja bieżącej czystości. W 2025 roku skontrolowano 11 obiektów hotelarskich w 2 obiektach stwierdzono nieprawidłowości dot. m.in. niewłaściwego stanu sanitarno-higienicznego pomieszczeń obiektu, postępowania z bielizną pościelową jak również skażeniem instalacji wody ciepłej przez pałeczki *Legionella sp.* co skutkowało wydaniem decyzji administracyjnych zobowiązujących właścicieli do podjęcia działań zmierzających do usunięcia nieprawidłowości. W trakcie przeprowadzanych kontroli informowano również właścicieli bądź zarządców o konieczności prowadzenia właściwej eksploatacji instalacji ciepłej wody i klimatyzacji w aspekcie zagrożenia bakterią z grupy *Legionella sp.* w tym o wykonywaniu badań laboratoryjnych pod kątem obecności bakterii.

Placówki zapewniające pomoc osobom w podeszłym wieku, somatycznie i psychicznie chorym (obiekty całodobowe i dzienne) - 7 obiektów. Placówki te przeznaczone są dla osób posiadających ograniczenia wynikające ze stanu zdrowia psychicznego, fizycznego. W systemie dziennym uczestnicy zajęć mają zapewnione posiłki, biorą udział w terapiach zajęciowych, a nad ich samopoczuciem czuwają pracownicy socjalni, opiekunki medyczne/pielęgniarki. W systemie całodobowym pensjonariusze otrzymują schronienie, wyżywienie i opiekę w pełnym zakresie, 24 h przez 7 dni w tygodniu. W 2025 roku skontrolowano 5 placówek; w 1 obiekcie stwierdzono nieprawidłowości dot. niewłaściwego stanu sanitarno-higienicznego pomieszczeń obiektu co skutkowało wydaniem decyzji administracyjnej zobowiązującej do podjęcia działań zmierzających do ich usunięcia.

Noclegownie - 4 obiekty. W grupie tej wyróżniamy schroniska dla osób bezdomnych, schroniska z usługami opiekuńczymi, noclegownie i ogrzewalnie. W roku 2025 kontrolą objęto wszystkie noclegownie w 1 obiekcie stwierdzono niewłaściwy stan sanitarno-higieniczny, wobec czego została wydana decyzja administracyjna zobowiązująca stronę do usunięcia zagrzybienia z powierzchni ścian oraz sufitu- w pokojach mieszkalnych i ciągu komunikacyjnym obiektu.

Zakłady pogrzebowe -11 obiektów. W 2025 roku skontrolowano 3 placówki nie stwierdzono nieprawidłowości.

Miejsca pochówku zmarłych - cmentarze - 13 obiektów. W omawianej grupie wyróżnić można zarówno cmentarze parafialne jak również cmentarze komunalne. W roku sprawozdawczym obiekty kontrolowano w zakresie bieżącego stanu sanitarno-porządkowego, jak i w zakresie gospodarowania odpadami. W roku 2025 skontrolowano 4 cmentarze, w trakcie kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

Inne obiekty użyteczności publicznej -104 obiektów. Wśród tych obiektów znajdują się m.in.: apteki,

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2025 ROKU
MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

obiekty sportowe (hale, stadiony, kluby sportowe oraz boiska), obiekty kulturalno-widowiskowo-rozrywkowe (kina, ośrodki kultury, muzea, biblioteki), stacje paliw, pralnie, sklepy z odzieżą używaną, parkingi, targowiska, sklepy zaopatrzenia medycznego, sklepy zielarsko-medyczne, lokal komisji poborowej, krematorium, pracownie protetyczne, gabinety masażu/rehabilitacji. W 2025 roku skontrolowano 5 placówek w 1 obiekcie stwierdzono niewłaściwy stan sanitarno-higieniczny pomieszczeń, brak punktu porządkowego, co skutkowało wydaniem decyzji administracyjnej.

Kategoria obiektu	Ilość obiektów w rejestrze	% skontrolowanych obiektów
Pływalnie	12	67%
Placówki zapewniające pomoc osobom w podeszłym wieku, somatycznie i psychicznie chorym (całodobowe i dzienne)	7	71%
Noclegownie i domy dla bezdomnych	4	100%
Obiekty, w których świadczone są usługi hotelarskie, noclegowe	19	58%
Obiekty branży beauty	195	40%
Cmentarze	13	31%
Zakłady pogrzebowe	11	27%
Inne obiekty (tereny rekreacyjne, dworce, stacje)	104	5%
Procent skontrolowanych obiektów użyteczności publicznej na terenie Miasta Dąbrowa Górnicza w 2025 r.		

W ramach bieżącego nadzoru sanitarnego prowadzono również działania dodatkowe, związane z przestrzeganiem warunków przeprowadzenia ekshumacji, przygotowaniem terenów i obiektów do przeprowadzenia imprez masowych czy opiniowaniem środków transportu. Na terenie cmentarzy parafialnych i komunalnych zlokalizowanych na terenie miasta Dąbrowa Górnicza nadzorowano 26 ekshumacji, w trakcie których nie stwierdzono nieprawidłowości.

W 2025 r. na wniosek osób uprawnionych wydano 30 decyzji zezwalających na ekshumację i transport zwłok lub szczątków ludzkich, 4 decyzje zezwalające na wywóz zwłok za granicę Rzeczypospolitej Polski, 19 postanowień zezwalających na sprowadzenie zwłok lub szczątków na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, 2 postanowienia o nałożeniu grzywny, 1 postanowienie o możliwości stanowienia potencjalnego zagrożenia dla zdrowia i życia ludzi przez zdeponowane odpady. Ponadto na wniosek organizatorów zostało wydanych 8 opinii sanitarnych dotyczących organizacji imprez masowych.

Interwencje

W 2025 r. do PPIS w Dąbrowie Górniczej wpłynęło ogółem 59 wniosków o podjęcie działań interwencyjnych w obiektach na terenie miasta Dąbrowa Górnicza z których:

- 49 zostało rozpatrzonych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Dąbrowie Górniczej;
- 8 zostało przekazanych do załatwienia zgodnie z kompetencjami do właściwych organów (urzędów miast/gmin, inspektora nadzoru budowlanego);

W ramach rozpatrywania interwencji przeprowadzono 55 kontroli sanitarnych potwierdzających stan faktyczny oraz 11 wizji w terenie. Wydano 6 decyzji administracyjnych nakazujących usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości oraz nałożono 2 mandaty karne.

Po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego stwierdzono, iż 19 interwencji było częściowo lub

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2025 ROKU
MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

całkowicie zasadnych. Interwencje dotyczyły m.in. niewłaściwego stanu sanitarnego pomieszczeń przeznaczonych na pobyt ludzi oraz uciążliwych lokatorów, którzy poprzez niewłaściwe użytkowanie lokali mieszkalnych stwarzali dogodne warunki do namnażania się insektów i gryzoni, nieprawidłowej gospodarki odpadami komunalnymi.

Każde zgłoszenie, które wpływało do PPIS w Dąbrowie Górniczej w 2025 r. było rozpatrywane indywidualnie. Po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego osoby wnoszące interwencje informowane były o podjętych czynnościach oraz kompetencjach Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

V. OBIEKTY NAUCZANIA I WYCHOWANIA

Ogólna liczba placówek (**publicznych i niepublicznych**) pod nadzorem Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej oraz liczba kontroli

Nazwa placówki	Liczba w ewidencji	Liczba skontrolowanych	% skontrolowanych	Ilość kontroli
Żłobki	15	14	93	28
Przedszkola	33	26	79	37
Szkoły podstawowe	21	18	86	44
Licea ogólnokształcące	8	6	83	18
Zespoły szkół	13	13	100	38
Szkoły Wyższe, Policealne, Branżowe	5	3	60	4
Inne	48	16	33	27
Razem	143	96	67	196

W roku 2025 przeprowadzono kontrole planowane oraz ponadplanowe związane z organizacją wycieczek zimowego i letniego, przygotowaniem szkół do nowego roku szkolnego, oceną dostosowania mebli szkolnych/przedszkolnych do wzrostu uczniów/dzieci, oceną obciążenia uczniów ciężarem plecaków/tornistrów. Przeprowadzono również kontrole interwencyjne.

Działalność represyjna

Rok	Liczba decyzji	Liczba prolongat	Liczba decyzji płatniczych	Liczba zakończonych decyzji wydanych w roku bieżącym i z lat ubiegłych	Liczba interwencji	Liczba mandatów/na kwotę
2025	23	33	36	24	14	5/ 1200,00

Liczba załatwionych interwencji: 14, w tym 6 uzasadnionych i 8 bezzasadnych.

Rozpatrzone interwencje dotyczyły m.in.:

- występowania częstych zachorowań ze strony układu pokarmowego u dzieci,
- braku dostatecznego wyposażenia placówki w sprzęt porządkowy,
- wyczuwalnego zapachu wilgoci,

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2025 ROKU MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

- braku zachowania czystości i porządku w salach pobytu dzieci,
- niewłaściwych warunków technicznych w pomieszczeniach przeznaczonych na pobyt dzieci,
- występowania nawracających problemów żołądkowo-jelitowych u dzieci,
- nieoznakowanego progę w sąsiedztwie wejścia głównego do placówki,
- nieprawidłowego stanu technicznego wyposażenia zaplecza basenowego,
- złego stanu technicznego schodów zewnętrznych,
- głośnej muzyki z radiowęzła podczas przerw międzylekcyjnych.

Charakterystyka placówek

Żłobki i kluby dziecięce

W roku 2025 na terenie Dąbrowy Górniczej funkcjonowało 15 żłobków (w tym dwa kluby dziecięce), z których skontrolowano 14 (93%). Nieprawidłowy stan higieniczno-sanitarny stwierdzono w 4 niepublicznych placówkach. Wszystkie skontrolowane placówki były w dobrym stanie technicznym. W wyniku stwierdzonych podczas kontroli nieprawidłowości, na zarządzających placówkami nałożono obowiązki zawarte w 3 decyzjach administracyjnych. W 4 placówkach za nieprawidłowy stan sanitarno-higieniczny nałożono mandaty karne na kwotę 900,00 zł. Po otrzymaniu wniosków właścicieli żłobków wydano 2 opinie w formie decyzji potwierdzające spełnienie wymagań sanitarnych w placówce.

Przedszkola i inne formy wychowania przedszkolnego

W roku sprawozdawczym 2025 spośród wszystkich 33 skontrolowano 26 placówek przedszkolnych (79%). W wyniku stwierdzonych podczas kontroli nieprawidłowości, na zarządzających placówkami nałożono obowiązki zawarte w 4 decyzjach administracyjnych.

Szkoły funkcjonujące samodzielnie oraz zespoły szkół

a) Posiadanie infrastruktury do prowadzenia zajęć w-f

Zdecydowana większość placówek dysponuje własną infrastrukturą do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego. W większości przypadków placówki posiadają zarówno salę gimnastyczną pełnowymiarową lub zastępczą, jak i boiska, halę sportową oraz basen. Stan sanitarno-techniczny bloków sportowych ulega sukcesywnej poprawie.

b) Gabinety profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej

Sytuacja w zakresie profilaktycznej działalności szkolnej ochrony zdrowia utrzymuje się na porównywalnym poziomie w stosunku do lat ubiegłych. Wszystkie placówki szkolno-wychowawcze mają zapewnioną opiekę pielęgniarską. Skontrolowano 9 szkół w w/w zakresie. 8 placówek posiadało gabinet profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej w dobrym stanie sanitarnym i technicznym oraz do własnej dyspozycji, natomiast 1 szkoła zapewniała opiekę medyczną w pomieszczeniach zastępczych na terenie placówki. Szkolne gabinety spełniały wymagania określone w § 27, § 30 oraz § 37 Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą (tj. Dz. U. z 2022 r. poz. 402).

c) Dożywianie dzieci i młodzieży w szkołach

W minionym roku sprawozdawczym skontrolowane placówki zapewniały uczniom wydawanie ciepłych posiłków w formie obiadów jedno- lub dwudaniowych. Żadna z placówek nie zapewniała obiadów poza

**BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2025 ROKU
MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA**

szkołą. W trakcie kontroli ustalono, że szkoły oferowały swoim uczniom możliwość wypicia ciepłego napoju (mleka, herbaty), zapewniały dostęp do wody pitnej (dystrybutory wody, poidelka, woda w dzbankach). Skontrolowane szkoły nie organizowały drugich śniadań. Ustalono jednocześnie, że w szkołach funkcjonowały sklepiki szkolne i/lub automaty z żywnością.

d) Badania problemowe prowadzone w placówkach szkolno-wychowawczych

Ocena dostosowania mebli edukacyjnych do zasad ergonomii oraz stan umeblovania szkół/przedszkoli

Nazwa zakładu	Ogólna liczba w ewidencji	Liczba placówek/ oddziałów, w których dokonano pomiaru	Liczba uczniów/dzieci zmierzonych	Liczba placówek z nieprawidłowościami /Liczba uczniów/dzieci siedzących nieprawidłowo
Przedszkola	33	21/48	739	0/0
Szkoły Podstawowe	21	2/11	249	1/47
Zespoły szkół (przedszkola i szkoły podstawowe)	13	5/19	345	1/23
Razem	67	28/78	1333	2/70

Badania, które przeprowadzono w 21 przedszkolach (co stanowi 64% nadzorowanych obiektów) wykazały, że wszystkie dzieci objęte badaniem siedziały prawidłowo. W 1 z 2 szkół podstawowych, w których przeprowadzono badanie, 47 uczniów (co stanowi 19% badanych) korzystało z mebli niedostosowanych do wymagań ergonomii oraz w 1 z 5 zespołów szkół, 23 uczniów z 345 objętych badaniem (tj. 7%) korzystało z mebli niedostosowanych do warunków antropometrycznych. Przeprowadzone kontrole wykazały, że wszystkie meble edukacyjne, którymi dysponują placówki zostały zakupione po 1997 r. i posiadają certyfikaty zgodności z Polską Normą. W/w sprzęt był w dobrym stanie technicznym.

e) Ocena obciążenia uczniów ciężarem tornistrów

Rodzaj placówki	Liczba placówek objętych badaniem	Liczba zbadanych uczniów	Liczba uczniów, których ciężar tornistra jest równy 10% masy ciała ucznia	Liczba uczniów, których ciężar tornistra jest w zakresie 11-15% masy ciała ucznia	Liczba uczniów, których ciężar tornistra przekracza zalecaną wartość
Szkoły Podstawowe	1	91	67	24	0
Zespoły Szkół	2	167	112	43	12
Razem	3	258	179	67	12

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2025 ROKU MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Tabela obrazuje, że w przypadku 31% uczniów ciężar tornistra jest znacznie większy niż 10% wagi ciała uczniów. Celem przeprowadzonej analizy było podniesienie poziomu świadomości dzieci, rodziców i opiekunów na temat profilaktyki chorób układu ruchu, zwrócenie uwagi na wciąż istniejący problem przeciążonych plecaków/tornistrów uczniów, konsekwentne zmniejszanie przeciążenia noszonych przez dzieci bagaży oraz dbanie o właściwą postawę ciała. Z danych zawartych w tabeli wynika, że konieczna jest eliminacja zbędnego obciążenia ucznia. Ścisła współpraca z rodzicami może nauczyć dzieci racjonalnego pakowania tornistrów i usuwania z nich niepotrzebnych rzeczy.

f) Warunki do utrzymania higieny osobistej w szkołach

Na 31 skontrolowanych w tym zakresie szkół, spośród 42 będących w ewidencji tylko 2 (tj. 6%) nie zapewniły właściwych warunków do utrzymania higieny osobistej w zakresie niewłaściwego stanu technicznego pomieszczeń sanitarno-higienicznych.

Niezachowane standardy dostępności do urządzeń sanitarnych stwierdzono w 12 placówkach szkolnych. Na stwierdzone podczas kontroli uchybienia wydano 2 decyzje administracyjne. W omawianym roku sprawozdawczym nie nałożono mandatów karnych za brak przestrzegania czystości i porządku w w/w pomieszczeniach.

g) Możliwość pozostawienia przez uczniów części podręczników i przyborów szkolnych

Skontrolowane szkoły w 100% zapewniły uczniom możliwość pozostawienia na terenie placówki części podręczników i przyborów szkolnych zgodnie z § 4a Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31.12.2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2020 r. poz. 1604, z późn. zm.).

Podsumowując nadzór nad placówkami nauczania i wychowania w 2025 roku w wyniku stwierdzonych nieprawidłowości w trakcie kontroli kompleksowych w/w placówek, na zarządzających nałożono obowiązki zawarte w 10 decyzjach administracyjnych.

Nieprawidłowości stwierdzone podczas kontroli przeprowadzonych w placówkach przedszkolnych i szkolnych dotyczyły:

- złego stanu technicznego stolarki drzwiowej w pomieszczeniach sanitarnych dla uczniów oraz w salach zajęć lekcyjnych,
- złego stanu technicznego nawierzchni dróg i przejść oraz schodów na terenie placówek,
- złego stanu higieniczno-sanitarnego i technicznego sal lekcyjnych oraz innych pomieszczeń przeznaczonych na pobyt dzieci i młodzieży,
- złego stanu sanitarno- higienicznego toalet, w tym uszkodzeń technicznych armatury,
- nieprawidłowych warunków do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego,
- złego stanu technicznego urządzeń na placu zabaw dla dzieci,
- braku zabezpieczenia grzejników centralnego ogrzewania w korytarzach i sanitariatach oraz pomieszczeniach przeznaczonych do zajęć ruchowych,
- braku osłon stosowanego oświetlenia sztucznego,
- niedostosowania mebli do wymagań ergonomii.

Placówki z pobytem całodobowym

W 2025 roku na terenie Dąbrowy Górniczej znajdowało się 7 placówek z pobytem całodobowym przeznaczonych dla dzieci i młodzieży, w tym:

- 1 specjalny ośrodek szkolno-wychowawczy,
- 5 placówek opiekuńczo-wychowawczych,

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2025 ROKU MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

- 1 inna placówka z pobytem całodobowym (OHP)

Wymienione powyżej placówki skontrolowano w 100%. W trakcie kontroli w dwóch placówkach z pobytem całodobowym stwierdzono nieprawidłowości m.in.: nieprawidłowy stan techniczny nawierzchni dróg i przejść, niezabezpieczone szyby w sali gimnastycznej oraz zły stan techniczny ścian i sufitów pomieszczeń bloku sportowego. W wyniku stwierdzonych nieprawidłowości na zarządzających nałożono obowiązki zawarte w 2 decyzjach administracyjnych.

Realizacja Programu Ministerstwa Zdrowia w zakresie szczepień przeciwko HPV

Na terenie dąbrowskich szkół w bieżącym roku sprawozdawczym prowadzona była kontynuacja Powszechnego Programu Szczepień Ochronnych przeciwko HPV przeznaczonego zarówno dla chłopców, jak i dziewcząt w wieku od 9 do 14 roku życia. Pracownicy PSSE w Dąbrowie Górniczej w zakresie współpracy przy wdrażaniu w/w programu, podczas kontroli dotyczących przygotowania szkół do nowego roku szkolnego 2025/2026 omawiali z dyrektorami 24 placówek najważniejsze założenia oraz sposób realizacji programu, podkreślali znaczenie szczepień ochronnych w zapobieganiu występowania nowotworów oraz przekazywali materiały dydaktyczne, które posłużyły jako pomoc w edukacji.

Należy podkreślić, że omawiane szczepienia są zalecane, a zatem dobrowolne. Decyzja o szczepieniu podejmowana jest przez rodzica.

Dane liczbowe pozyskane od szkolnych koordynatorów szczepień przedstawiające liczbę zaszczepionych uczniów na terenie powiatu będzińskiego

Liczba szkół w ewidencji	Liczba szkół zadeklarowanych do programu	Liczba szkół, w których odbyło się szczepienie	Liczba uczniów zadeklarowanych do zaszczepienia (dane za okres od 01.09.- 31.12.2025 r.)
32	24	8	270

Współpraca z placówkami szkolno-wychowawczymi

1. Zgodnie z art. 25.2c ustawy z dnia 04.02. 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz.U. z 2025 r. poz. 798) osobom planującym uruchomienie żłobków/klubów dziecięcych udzielono wyjaśnień oraz przekazano wytyczne w sprawie warunków lokalowych i sanitarnych, jakie musi spełniać lokal, w którym ma być prowadzona w/w działalność.
2. W okresie ferii zimowych i wypoczynku letniego propagowano bezpieczne formy wypoczynku z zastosowaniem otrzymanych materiałów edukacyjnych. W ramach działań przekazywano organizatorom wypoczynku materiały na temat konkursu, którego współorganizatorem był Śląski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny.
3. Przekazano wyniki pomiarów natężenia oświetlenia światłem elektrycznym na stanowiskach pracy uczniów w placówce oświatowej.
4. Podczas kontroli związanych z oceną przygotowania szkół do nowego roku szkolnego, w celu zmniejszenia zagrożenia, jakie mogą stanowić występujące w wodzie bakterie Legionella, przypomniano o opracowanym dokumencie przez Zakład Bezpieczeństwa Zdrowotnego Środowiska Narodowego

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2025 ROKU MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Instytutu Zdrowia Publicznego Państwowego Zakładu Higieny – Państwowego Instytutu Badawczego we współpracy z Głównym Inspektorem Sanitarnym pt.: Zalecenia dotyczące ponownego otwierania budynków użyteczności publicznej i zamieszkania zbiorowego po wydłużonym przestoju lub ograniczonej eksploatacji, w ramach działań zapobiegających zakażeniom bakteriami z rodzaju Legionella.

Nadzór nad warunkami wypoczynku dzieci i młodzieży

W roku 2025 w trakcie trwającego wypoczynku letniego i zimowego 16 organizatorów zorganizowało wypoczynek dla dzieci i młodzieży na 49 turnusach, które zostały zgłoszone do bazy wypoczynku prowadzonej przez MEN. Ogółem skontrolowano 8 turnusów, w których udział wzięło 238 uczestników. Wszyscy skontrolowani organizatorzy zapewnili właściwe warunki sanitarno-higieniczne, nie odnotowano interwencji w tym zakresie.

Dla dzieci i młodzieży organizowano zajęcia w formie gier, zabaw, konkursów, turniejów oraz szeroko rozumianej profilaktyki. Podczas kontroli wypoczynku letniego i zimowego dystrybuowano materiały edukacyjno-informacyjne w postaci ulotek, broszur i plakatów m.in. nt. szkodliwego wpływu promieniowania UV, dopalaczy, pedikulozy oraz bezpiecznych zachowań podczas wypoczynku. Zachęcano organizatorów wypoczynku do wzięcia udziału w konkursie na najlepiej zorganizowany wypoczynek letni/zimowy w miejscu zamieszkania Lato/Zima 2025 pod nazwą „Ferie/Wakacje: bezpiecznie, zdrowo i zabawnie”.

Pracownicy PSSE w Dąbrowie Górniczej starali się przybliżyć zasady i warunki konkursu, przekazywali regulamin konkursu oraz kartę zgłoszenia.

Inne

- we wszystkich skontrolowanych w 2025 roku placówkach przestrzegana jest Ustawa o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych,

- w ramach kontroli sanitarnych w placówkach opiekuńczych jak również nauczania i wychowania prowadzone są działania edukacyjno-informacyjne w zakresie szeroko rozumianej profilaktyki zdrowotnej.

Podsumowanie i wnioski

W dalszym ciągu należy podejmować działania zmierzające do:

- poprawy warunków sanitarno-higienicznych w placówkach opieki nad dziećmi w wieku do lat 3,
- poprawy i zapewnienia właściwych warunków do utrzymania higieny osobistej uczniów w publicznych i niepublicznych szkołach,
- popularyzacji profilaktyki higieny czystych rąk,
- podniesienia poziomu świadomości dzieci, rodziców i opiekunów na temat profilaktyki chorób układu ruchu, problemu przeciążonych plecaków/tornistrów uczniów oraz szczepień ochronnych,
- minimalizowania niezgodności związanych z niedostosowaniem mebli edukacyjnych do wymagań ergonomii.

VI. WARUNKI PRACY W ZAKŁADACH PRACY ORAZ NADZÓR NAD CHEMIKALIAMI

OCENA STANU SANITARNEGO W ZAKŁADACH PRACY ORAZ NADZÓR NAD CZYNNIKAMI SZKODLIWYMI

W roku 2025 pod nadzorem Sekcji Higieny Pracy i Nadzoru nad Chemikaliami było 315 zakładów, w których zatrudnionych było 22407 osób. Liczba podmiotów gospodarczych będących w ewidencji w stosunku do roku poprzedniego zmalała o 16 - tym samym liczba pracowników objętych nadzorem przez tutejszą stację zmniejszyła się o 201 osób. Zmniejszenie liczby obiektów spowodowane było przede wszystkim likwidacją małych przedsiębiorstw.

Przeważająca ilość zakładów przemysłowych zlokalizowana jest w strefach ekonomicznych w obrębie ArcelorMittal Poland S.A., JSW Koks S.A. Koksownia Przyjaźń oraz w Strefie Ekonomicznej w Tuczawie. Skontrolowano 104 zakłady i przeprowadzono łącznie 151 kontroli. W nadzorowanych zakładach kontrolowano przestrzeganie przez pracodawców przepisów dotyczących zapewnienia bezpiecznych warunków pracy, właściwego stanu higieniczno-sanitarnego pomieszczeń pracy i pomieszczeń socjalnych. Kontrolowano terminowości wykonywania badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia na stanowiskach pracy oraz poziom stężeń i natężeń czynników szkodliwych występujących w środowisku pracy. Weryfikowano również przestrzeganie przepisów prawnych dotyczących stosowanych substancji i mieszanin chemicznych, występowania w środowisku szkodliwych czynników biologicznych oraz czynników rakotwórczych. W ramach prowadzonych działań kontrolnych, w 50 zakładach pracy dokonano oceny w zakresie realizacji obowiązków nałożonych na pracodawców wynikających z ustawy z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych.

Stwierdzone w wyniku prowadzonych kontroli nieprawidłowości dotyczyły przede wszystkim niewłaściwego stanu sanitarno-higienicznego pomieszczeń pracy i pomieszczeń higieniczno-sanitarnych oraz braku aktualnych pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia na stanowiskach pracy i szkoleń okresowych w dziedzinie bhp. W celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości wydano 9 decyzji administracyjnych.

Kontrole wykazały również przekroczenia dopuszczalnych wartości natężeń hałasu w 5 zakładach pracy. W obiektach tych opracowano i wdrożono program działań organizacyjno-technicznych zmierzających do ograniczenia narażenia pracowników na hałas i systematycznie podejmowane są działania mające na celu obniżenie poziomu hałasu na stanowiskach pracy.

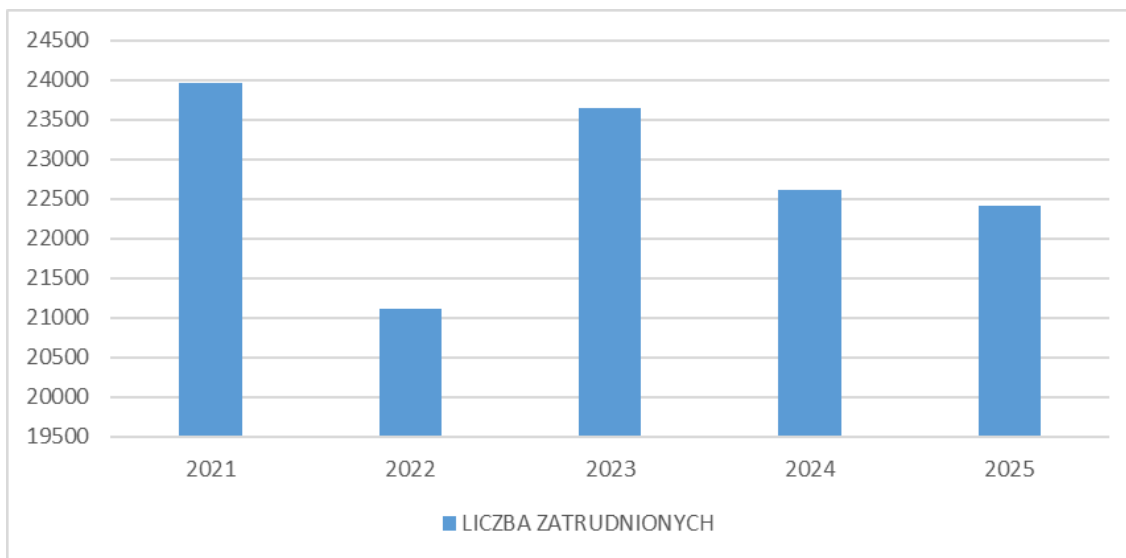
W wyniku prowadzonych kontroli sprawdzających potwierdzono poprawę warunków pracy, którą uzyskano poprzez zastosowanie przez pracodawców niżej wymienionych działań technicznych i organizacyjnych:

- wymianę niesprawnego wyposażenia i remonty pomieszczeń,
- aktualizowanie oceny ryzyka zawodowego oraz informowanie o zagrożeniach na poszczególnych stanowiskach pracy,
- szkolenia pracowników w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy.

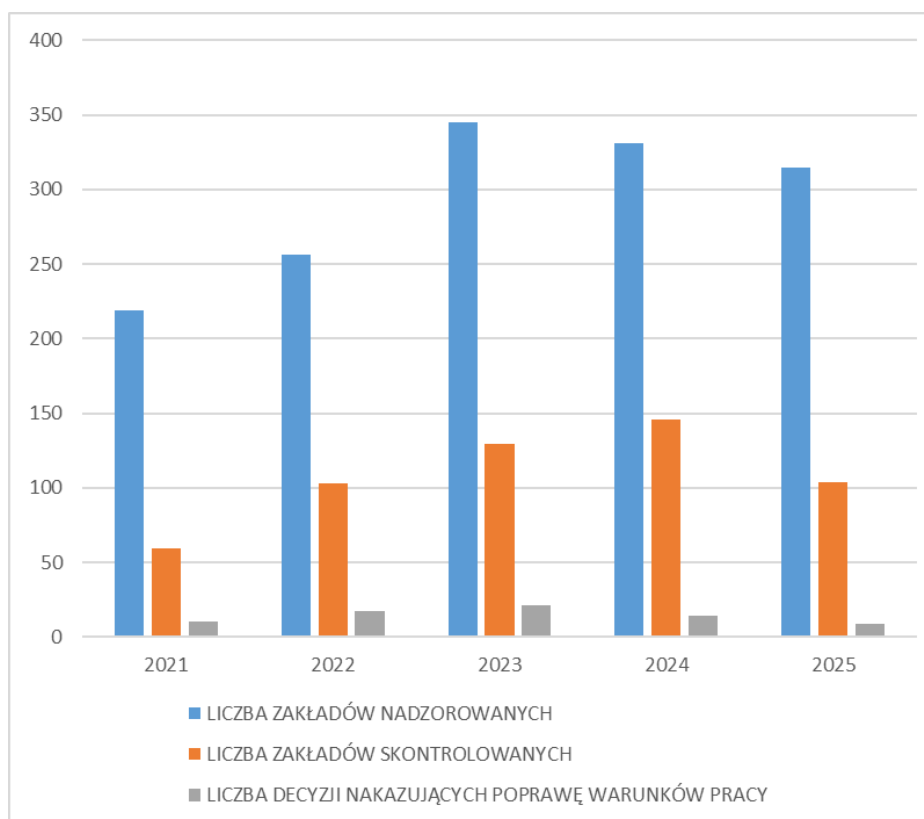
Wykonywane przez pracodawców pomiary czynników szkodliwych na stanowiskach pracy były natomiast podstawą do rzetelnej aktualizacji oceny ryzyka zawodowego, weryfikacji skuteczności dotychczasowych środków ochrony i wdrożenia rozwiązań technicznych ograniczających narażenie pracowników na kontakt z czynnikiem, co w konsekwencji ogranicza ryzyko powstania chorób zawodowych.

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2025 ROKU MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Zgodnie z Wytycznymi Głównego Inspektora Sanitarnego, w ramach prowadzonych kontroli kontynuowano działania informacyjno-edukacyjne mające na celu regularne podnoszenie świadomości pracodawców m.in. w zakresie: warunków pracy i oceny narażenia zawodowego pracowników narażonych na substancje reprotoksyczne w środowisku pracy, wprowadzanych przez ustawodawcę zmian w szczególnych przepisach prawnych dotyczących higieny pracy, w zakresie profilaktyki chorób zawodowych oraz wymogów dotyczących stanu sanitarno-porządkowego pomieszczeń pracy i pomieszczeń higieniczno-sanitarnych, co znacząco przyczyniło się do poprawy warunków pracy i zmniejszenia liczby wydawanych decyzji administracyjnych.

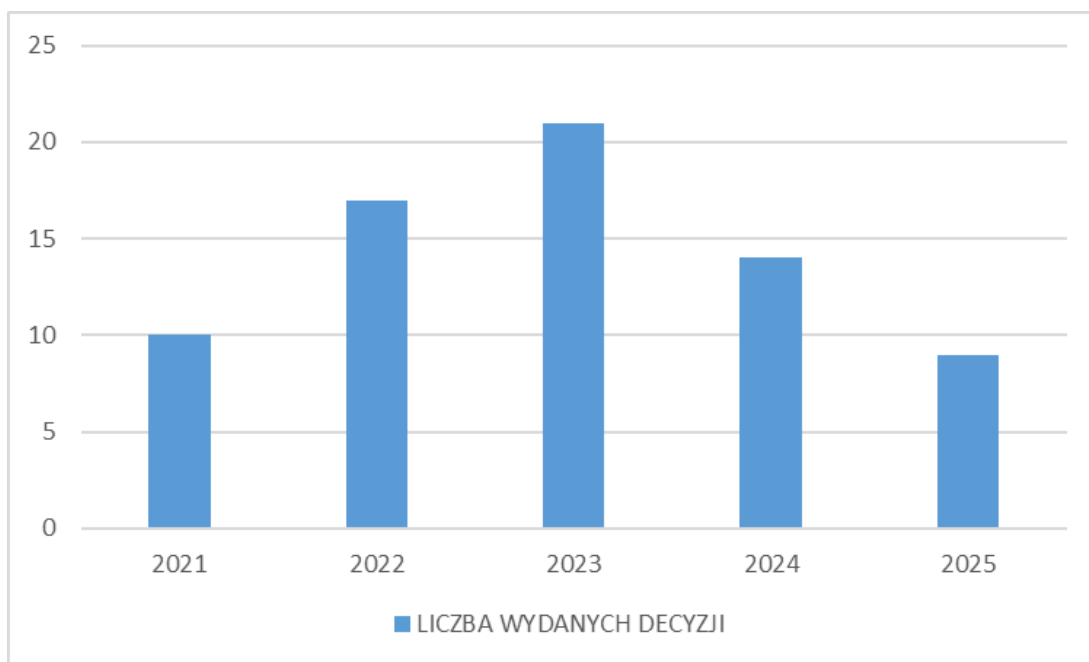

Liczba zatrudnionych w zakładach pracy w latach 2021-2025

Podstawowe wskaźniki w zakresie nadzoru bieżącego w latach 2021-2025

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2025 ROKU MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Liczba wydanych decyzji w latach 2021-2025

Czynniki biologiczne w środowisku pracy

W ewidencji nadzorowanych podmiotów znajduje się 58 zakładów, w których występują szkodliwe czynniki biologiczne mogące być przyczyną wystąpienia u pracowników zakażeń, alergii lub zatruc. Są to przede wszystkim zakłady prowadzące działalność w zakresie udzielania świadczeń zdrowotnych, laboratoria diagnostyczne, zakłady przetwórstwa surowców roślinnych i zwierzęcych oraz zakłady gospodarki odpadami i oczyszczalnie ścieków. Ocenę realizacji wymogów w zakresie występowania w środowisku pracy szkodliwych czynników biologicznych oraz ochrony zdrowia pracowników zawodowo narażonych na te czynniki przeprowadzono w 5 zakładach.

W trakcie kontroli weryfikowano dokumentację oceny ryzyka zawodowego pod kątem zagrożeń wynikających z narażenia pracowników na szkodliwe czynniki biologiczne, dostępność środków ochrony osobistej, stan higieniczno-sanitarny pomieszczeń przeznaczonych dla pracowników oraz sprawdzano instrukcje i procedury bezpiecznego postępowania ze szkodliwymi czynnikami biologicznymi. Przeprowadzone kontrole potwierdziły, iż przedsiębiorcy prawidłowo identyfikują rodzaje czynników biologicznych na stanowiskach pracy i oceniają ryzyko ich działania na pracowników, prowadzą odpowiednie rejestry oraz stosują odpowiednie środki zapobiegawcze. W wyniku kontroli sprawdzającej wykonanie nakazów decyzji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Dąbrowie Górniczej wydanej w roku 2024 potwierdzono poprawę warunków pracy w nadzorowanym podmiocie leczniczym poprzez zapewnienie właściwego stanu higieniczno-sanitarnego pomieszczeń pracy.

Czynniki o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym

W 2025 roku, w ewidencji znajdowało się 38 zakładów pracy, w których występuje czynnik o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym.

Do najczęściej identyfikowanych czynników o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym w nadzorowanych zakładach należą: wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne, wodzian hydrazyny, promieniowanie jonizujące oraz pyły drewna i pyły krzemionki powstające w procesach technologicznych. Najwięcej pracowników zatrudnionych w narażeniu na czynniki

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2025 ROKU MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

rakotwórcze takie jak: benzen, benzo(a)piren odnotowano przy pracach związanych z procesami produkcji koksu (JSW KOKS S.A. Koksownia Przyjaźń). Na czynniki o działaniu rakotwórczym (wodzian hydrazyny) stosowane w obiegach wody chłodzącej narażeni są pracownicy elektrociepłowni Tameh POLSKA Sp. z o.o. i ArcelorMittal Poland S.A. Natomiast na promieniowanie jonizujące i cytostatyki narażeni są głównie pracownicy w zakładach opieki zdrowotnej.

W ramach bieżącego nadzoru sanitarnego przeprowadzono 3 kontrole, w trakcie których zwracano uwagę na działania profilaktyczne obejmujące ograniczenie lub eliminację czynnika rakotwórczego, ograniczenie liczby pracujących z czynnikami rakotwórczymi do niezbędnego minimum, stosowanie właściwej wentylacji, poddawanie osób systematycznym badaniom lekarskim.

W 2025 roku do tutejszej stacji wpłynęło 18 zgłoszeń przed planowanym terminem rozpoczęcia prac usuwania materiałów budowlanych zawierających azbest z elewacji budynków lub pokryć dachowych na terenie miasta. W ramach nadzoru nad pracami związanymi z usuwaniem materiałów zawierających azbest przeprowadzono 1 kontrolę, która nie ujawniła nieprawidłowości.

Interwencje

Do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Dąbrowie Górniczej w 2025 roku wpłynęło 6 interwencji, które wskazywały na potencjalne naruszenia przepisów dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy w zakresie wywiązywania się pracodawcy z obowiązku zapewnienia pracownikom właściwych warunków higieniczno-sanitarnych, stosowania substancji i mieszanin chemicznych w działalności zawodowej, nieprzestrzegania przepisów w zakresie palenia tytoniu. W wyniku przeprowadzonych kontroli oraz innych czynności służbowych żadna z rozpatrywanych interwencji nie okazała się być zasadną.

Choroby zawodowe

W 2025 roku wydano 6 decyzji stwierdzających chorobę zawodową oraz 14 decyzji odmownych.

Sporządzono 52 karty oceny narażenia zawodowego.

Decyzje stwierdzające chorobę zawodową dotyczyły:

- przewlekłych chorób narządu głosu spowodowanych nadmiernym wysiłkiem głosowym, trwającym co najmniej 15 lat (2)
- pylicy górników kopalń (1)
- przewlekłej choroby układu ruchu wywołanej sposobem wykonywania pracy (1)
- przewlekłej choroby obwodowego układu nerwowego wywołanej sposobem wykonywania pracy (1)
- chorób zakaźnych lub pasożytniczych albo ich następstw – gruźlica płuc (1).

W stosunku do roku poprzedniego liczba wydanych decyzji stwierdzających choroby zawodowe zmniejszyła się o 8.

NADZÓR NAD CHEMIKALIAMI

Substancje chemiczne i ich mieszaniny

W 2025 roku sprawowano nadzór nad 37 podmiotami odpowiedzialnymi za wprowadzanie do obrotu substancji i mieszanin chemicznych, w tym 2 producentami.

Przeprowadzono 2 kontrole w zakresie realizacji obowiązków nałożonych na przedsiębiorców, pełniących rolę dystrybutora substancji i mieszanin chemicznych. Skontrolowano łącznie 9 produktów chemicznych z kategorii produktów chemii motoryzacyjnej oraz produktów chemii budowlanej. Podczas

kontroli poddawano ocenie oznakowanie i opakowanie produktów oraz poprawność kart charakterystyk substancji i mieszanin chemicznych. W przypadku produktów chemicznych sklasyfikowanych jako stwarzające zagrożenie, dostarczanych ogółowi społeczeństwa zwracano szczególną uwagę na to czy pojemniki są zaopatrzone w zamknięcia utrudniające otwarcie przez dzieci oraz w wyczuwalne dotykiem ostrzeżenia o niebezpieczeństwie. Nie wydano decyzji w przedmiotowym zakresie.

Prekursory narkotykowe kategorii 2 i 3

W ewidencji PSSE znajduje się 18 obiektów, które prowadzą działalność handlową w zakresie wprowadzania do obrotu substancji chemicznych, mogących pełnić rolę prekursorów narkotykowych kategorii 2 i 3 lub stosujących prekursory narkotykowe w procesach technologicznych/ produkcyjnych. W roku 2025 nie prowadzono działań nadzorowych w przedmiotowym zakresie.

Środki zastępcze

W ramach realizacji zadań wskazanych w wytycznych Głównego Inspektora Sanitarnego do planowania i działalności Państwowej Inspekcji Sanitarnej na rok 2025 oraz realizacji ustawowych obowiązków PIS związanych z prowadzonym nadzorem w zakresie środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych, na bieżąco, za pośrednictwem systemu elektronicznego, przekazywano do GIS zgłoszenia otrzymywane z podmiotów leczniczych dotyczące przypadków zatruc i podejrzeń zatruc środkami zastępczymi i nowymi substancjami psychoaktywnymi.

W ramach nadzoru nad środkami zastępczymi przeprowadzono kontrolę interwencyjną, która nie ujawniła wprowadzania do obrotu produktów, co do których zachodzi podejrzenie, że stanowią zagrożenie dla zdrowia lub życia ludzi.

Produkty Biobójcze

W ewidencji PPIS w Dąbrowie Górniczej znajduje się 26 podmiotów wprowadzających do obrotu lub stosujących produkty biobójcze w prowadzonej działalności zawodowej.

W ramach nadzoru nad przestrzeganiem przepisów ustawy o produktach biobójczych przeprowadzono 8 kontroli, które ukierunkowane były w szczególności na podmioty udostępniające produkty biobójcze przeznaczone do konserwacji drewna i materiałów budowlanych, produkty przeznaczone wyłącznie dla użytkowników profesjonalnych oraz produkty stosowane w higienie weterynaryjnej, dostępne w sprzedaży stacjonarnej i internetowej. W wyniku przeprowadzonych czynności kontrolnych skontrolowano łącznie 32 produkty biobójcze. W trakcie kontroli zwracano szczególną uwagę: czy znajdujące się na rynku produkty biobójcze posiadają aktualne pozwolenie na obrót wydane przez Prezesa Urzędu Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych, czy zawierają dozwolone substancje czynne, czy posiadają aktualną datę ważności, czy są prawidłowo oznakowane oraz czy są udostępniane i stosowane zgodnie z warunkami zawartymi w pozwoleniach. Przeprowadzone w przedmiotowym zakresie kontrole nie ujawniły nieprawidłowości.

Produkty kosmetyczne

W 2025 roku przeprowadzono 6 kontroli w zakresie przestrzegania przepisów dotyczących wprowadzania do obrotu i udostępniania produktów kosmetycznych.

Rozpatrzono 3 interwencje, które wskazywały na potencjalne nieprawidłowości w zakresie stosowania przez podmiot w działalności zawodowej produktów kosmetycznych do wybielania zębów, które podlegają ograniczeniom określonym w załączniku III do rozporządzenia (WE) nr 1223/2009 oraz

w zakresie wprowadzania do obrotu produktów kosmetycznych bez wymaganej przepisami prawa dokumentacji produktu. Przeprowadzone czynności kontrolne i wyjaśniające nie potwierdziły niezgodności produktów z obowiązującymi przepisami prawnymi.

Kontrola dystrybutora produktów kosmetycznych obejmowała ocenę produktów pod względem prawidłowości oznakowania opakowań jednostkowych ze szczególnym uwzględnieniem czy na opakowaniach znajdują się informacje zawierające dane kontaktowe osoby odpowiedzialnej za produkt kosmetyczny, numer partii produktu oraz wykaz składników. Ponadto, sprawdzono czy dla udostępnianych w sprzedaży produktów kosmetycznych nie upłynęła data minimalnej trwałości oraz czy spełnione są wymogi językowe dla odpowiednich elementów oznakowania.

W związku z realizacją planu poboru prób produktów kosmetycznych, zgodnie z wytycznymi Głównego Inspektora Sanitarnego pobrano do badań laboratoryjnych łącznie 5 próbek produktów kosmetycznych z kategorii: produkty do higieny jamy ustnej (pasty do zębów) oraz produkty do mycia i pielęgnacji ciała (płyny do kąpieli). Otrzymane wyniki badań wykonane w kierunku zawartości formaldehydu nie wykazały niezgodności z obowiązującymi normami.

VII. ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY

W roku sprawozdawczym 2025 dokonano 1 uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko do projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Dąbrowa Górnicza dla terenów w rejonie ul. Manifestu Lipcowego oraz terenów przemysłowych w rejonie ulic: Tworzeń i Roździeńskiego, przyjętego uchwałą nr VIII/161/2015 Rady Miejskiej w Dąbrowie Górniczej z dnia 24.06.2015 r. (Dz.Urz. Woj. Śląskiego z 2015 r., poz. 3502). Z przedłożonej dokumentacji wynikało, że w sporządzonym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego zmiana dotyczy: zmiany redakcji zapisów odnoszących się do infrastruktury elektroenergetycznej powiązane z możliwością lokalizowania OZE; wykreślenia zapisów ograniczających lokalizowanie odnawialnych źródeł energii o mocy do 100 kW; wprowadzenia nowych zapisów regulujących zasady lokalizowania odnawialnych źródeł energii, w tym dopuszczenia na terenach, oznaczonych symbolami: 1P do 5P oraz 1PU1 do 19PU1 i 1PU2 do 7PU2 sytuowanie instalacji odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej moc małej instalacji, wykorzystujących do wytwarzania energii wyłącznie energię promieniowania słonecznego – wprowadzenia zapisów dopuszczających lokalizowanie paneli fotowoltaicznych w postaci mikroinstalacji wyłącznie na terenach, gdzie plan miejscowy dopuszcza lokalizowanie budynków. Nie przewiduje się zmiany pozostałych ustaleń planu miejscowego. Dodatkowo w niewielkim stopniu zmienia się zapisy odnoszące się do infrastruktury technicznej elektroenergetyki, umożliwienie lokalizacji urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 150 kW na budynkach, jak również na terenach przekształconych antropogenicznie i zdegradowanych nie stanowi istotnego zagrożenia dla środowiska. Opracowany projekt stanowił niewielką modyfikację obowiązującego planu.

W przypadku lokalizacji inwestycji na terenie na którym brak jest miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego prezydent miasta zwraca się do tutejszego organu o uzgodnienie warunków zabudowy.

W roku 2025 wydano 134 uzgodnienia warunków zabudowy. Inwestycje, których dotyczyły wnioski to w przeważającej większości budownictwo mieszkaniowe jednorodzinne. Ustalane warunki zabudowy i zagospodarowania terenu dla budownictwa mieszkaniowego nawiązują do istniejącego zagospodarowania terenu.

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2025 ROKU MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

W roku 2025 wydano **12** opinii stwierdzających potrzebę przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko oraz **14** opinii stwierdzających brak potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.

Potrzebę przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko na terenie **miasta Dąbrowa Górnicza** stwierdzono m.in. dla następujących inwestycji: wykonania układu podawania biomasy z nowymi dedykowanymi młynami do obecnie istniejących trzech kotłów KP-1, KP-2, KP-3 w Zakładzie Wytwarzania Nowa TAMEH POLSKA Sp. z o.o.; zmiany w zakresie rocznej ilości przetwarzanych odpadów zielonych dzięki optymalizacji wykorzystania powierzchni kompostowni i wydłużeniu czasu przyjmowania odpadów do procesu przetwarzania w ramach istniejącej instalacji do przetwarzania odpadów zielonych na terenie zakładu należącego do ALBA MPGK Sp. z o.o.; modernizacji punktu zbierania odpadów na terenie zakładu Remondis Sp. z o.o.; modernizacji instalacji do produkcji komponentów z tworzyw sztucznych w zakładzie Mecacontrol Polska Sp. z o.o.; budowy linii galwanicznej wielopowłokowej zakładu ASA Galvanika Sp. z o.o.; rozbudowy instalacji produkcyjnej zakładu URSA o linię do produkcji wełny szklanej w postaci granulatu; budowy nowego niskoemisyjnego zakładu produkcyjnego przystosowanego do produkcji wyrobów budowlanych na bazie wodnej dyspersji żywic polimerowych, którego inwestorem jest ATLAS Sp. z o.o.; rozbudowy hali produkcyjno-magazynowej oraz rozbudowy hali produkcyjno-magazynowej C na terenie zakładu BREMBO Poland Sp. z o.o.; budowy centrum logistyczno – magazynowego; budowy hali magazynowej Meiko Trans Polska Sp. z o.o. z częścią biurowo – socjalną i zagospodarowaniem terenu.

Brak potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięć na środowisko stwierdzano, na terenie **miasta Dąbrowa Górnicza**, m.in. dla następujących inwestycji: budowy budynków mieszkalnych jednorodzinnych oraz wielorodzinnych wraz z infrastrukturą towarzyszącą; budowy elektrowni fotowoltaicznej; przebudowy systemu odpylania stacji argonowania w Zakładzie Stalowni na terenie zakładu ArcelorMittal Poland S.A.; przebudowy pasa drogowego; zwiększenia zdolności produkcyjnych zakładu EKOCEM.

W roku 2025 wydano **2** opinie uzgadniające przed wydawaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięć na wnioski prezydenta miasta.

W roku sprawozdawczym 2025 niezadowolenie i protesty mieszkańców budziły następujące inwestycje:
1. Przedsięwzięcie polegające na zmianie funkcji realizowanego obiektu magazynowego na odlewnię metali żelaznych na terenie Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej, Podstrefa Dąbrowa Górnicza, działki nr 13/1, 13/2 obręb 0016 Tucznawa w Dąbrowie Górniczej, którego inwestorem jest BREMBO Poland Manufacturing Sp. z o.o. ul. Dekabrystów 67, 42-218 Częstochowa. Postępowanie prowadzone od 2023 r. Protesty dotyczyły: zbyt bliskiej odległości inwestycji od zabudowań mieszkaniowych; emisji substancji szkodliwych do powietrza atmosferycznego; emisji hałasu.

2. Przedsięwzięcie polegające na budowie linii galwanicznej wielopowłokowej przewidziane do realizacji na dz. nr 9127, obręb 0020 w Dąbrowie Górniczej. Protesty dotyczyły obaw mieszkańców o swoje zdrowie i życie oraz pogorszenie warunków życia po realizacji inwestycji.

3. Przedsięwzięcie polegające na rozbudowie instalacji produkcyjnej zakładu URSA w Dąbrowie Górniczej o linię do produkcji wełny szklanej w postaci granulatu, tzw. white blowing wool line przewidziane do realizacji w Dąbrowie Górniczej przy ul. Armii Krajowej 12, dz. nr 927/5, 927/53, 927/54 obręb Ząbkowice. Protesty dotyczyły obaw mieszkańców o swoje zdrowie i życie oraz pogorszenie warunków życia po realizacji inwestycji.

W roku sprawozdawczym 2025 dokonano uzgodnień 8 projektów budowlanych i zmiany sposobu użytkowania pod względem sanitarno – higienicznym, które dotyczyły zmiany sposobu użytkowania lokalu użytkowego na potrzeby salonu fryzjerskiego; zmiany sposobu użytkowania lokalu gastronomicznego na lokal usługowy Barbershop; zmiany sposobu użytkowania budynku inwentarskiego na budynek mieszkalny z częścią usługową przeznaczoną na gabinet terapii; zmiany sposobu użytkowania kiosku handlowego na kiosk gastronomiczny; zmiany sposobu użytkowania lokalu usługowo – handlowego na punkt pobrań materiału biologicznego do badań; zmiany sposobu użytkowania lokalu biurowego na salon pielęgnacji włosów; zmiany sposobu użytkowania lokalu gastronomicznego na salon kosmetyczny.

W roku sprawozdawczym 2025 przeprowadzono 48 kontroli w związku z dopuszczeniem obiektów do użytkowania, wydano 46 opinii sanitarnych dopuszczających obiekty do użytkowania.

WNIOSKI

1. Wnioski dotyczące uzgadniania dokumentacji projektowej dotyczyły salonu fryzjerskiego; lokalu typu Barbershop; gabinetu terapii; kiosku gastronomicznego; punkt pobrań materiału biologicznego do badań; salonu pielęgnacji włosów; salonu kosmetycznego.
2. W dopuszczeniu do użytkowania dominowały hale magazynowe, budynki produkcyjne, zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, sklepy spożywcze, następowała modernizacja i przebudowa szkół.

VIII. DZIAŁALNOŚĆ OŚWIATOWO – ZDROWOTNA

Sekcja Promocji Zdrowia i Komunikacji Społecznej realizuje założenia strategiczne Narodowego Programu Zdrowia, skupiając swoje działania głównie na profilaktyce nadwagi i otyłości, zapobieganiu uzależnieniom, chorobom zakaźnym oraz profilaktyce chorób nowotworowych. Dzięki współpracy z jednostkami samorządu terytorialnego możliwe było wdrażanie i koordynowanie programów edukacyjnych w szkołach i przedszkolach, a także udział w lokalnych inicjatywach i przedsięwzięciach. Koordynatorzy działający w placówkach oświatowych otrzymali wsparcie merytoryczne i metodyczne, realizowane poprzez indywidualne spotkania, szkolenia oraz przekazywanie niezbędnych materiałów dydaktycznych.

W ramach działań z zakresu profilaktyki zdrowotnej realizowano programy edukacyjne skierowane do dzieci i młodzieży, w tym programy dotyczące profilaktyki nowotworowej.

W szkołach ponadpodstawowych koordynatorzy realizujący projekty zostali odpowiednio przygotowani do wdrażania programów oraz zapoznani z zasadami ich realizacji. Działania te prowadzone były zgodnie z złoženiami przy dużym zaangażowaniu kadry nauczycielskiej. Ich głównym celem było zwiększenie wiedzy na temat czynników ryzyka rozwoju nowotworów oraz promowanie wczesnej diagnostyki i zachowań prozdrowotnych jako istotnych elementów ochrony zdrowia. W okresie wakacyjnym przekazywano informacje dotyczące bezpiecznego korzystania z promieniowania słonecznego i zachowania umiaru podczas ekspozycji na słońce, kierując je zarówno do organizatorów miejskich akcji letnich jak i do ogółu społeczeństwa.

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2025 ROKU MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Realizację programów takich jak „Znamie! Znam je” „Wybierz Życie - Pierwszy Krok” / kampania informacyjna „Łap słońce z głową” wspierały materiały informacyjno – edukacyjne, w tym plakaty, broszury (również w wersji elektronicznej) spoty oraz filmy edukacyjne. Materiały te poszerzały wiedzę uczniów na temat chorób nowotworowych:

- zasad samobadania skóry;
- profilaktyki raka szyjki macicy i znaczenia szczepień przeciwko wirusowi HPV;
- regularnych badań profilaktycznych;
- ochrony zdrowia przed skutkami nadmiernej ekspozycji na słońce bez odpowiedniej ochrony, która zwiększa ryzyko rozwoju czerniaka.

Dok. fot. Liceum Szkół Plastycznych im. T. Kantora Dąbrowa Górnicza - prelekcja dla młodzieży

Zapobieganie chorobom zakaźnym.

Profilaktyka HIV/AIDS

Celem realizowanych działań było ograniczenie liczby nowych zakażeń HIV poprzez podnoszenie poziomu wiedzy społeczeństwa oraz promowanie postaw zdrowotnych sprzyjających zapobieganiu zakażeniom. Działania informacyjno-edukacyjne prowadzone w placówkach oświatowych przez szkolnych koordynatorów koncentrowały się na przybliżeniu problematyki HIV/AIDS, dróg przenoszenia wirusa oraz sposobów unikania zachowań ryzykownych. W ramach współpracy prowadzono również prelekcje i warsztaty edukacyjne skierowane do młodzieży szkolnej.

Dok. fot. II Liceum Ogólnokształcące im. St. Żeromskiego - Obchody Światowego Dnia AIDS

Profilaktyka Wirusowego Zapalenia Wątroby - „Podstępne WZW”.

Program profilaktyki zakażeń HBV, HAV, HCV realizowany jest w szkołach ponadpodstawowych przez odpowiednio przygotowanych merytorycznie koordynatorów szkolnych. Koordynatorzy corocznie mają możliwość uczestnictwa w szkoleniach oraz korzystają ze wsparcia od koordynatora powiatowego obejmującego min. pakiety edukacyjne oraz pomoc w realizacji poprzez prelekcje i warsztaty dla młodzieży. Celem prowadzonych działań jest propagowanie zdrowego stylu życia oraz podnoszenie poziomu wiedzy na temat zagrożeń wynikających z zakażeń wirusowym zapaleniem wątroby.

Dok. fot. Katolickie Liceum Ogólnokształcące w Dąbrowie Górniczej - prelekcja dla młodzieży

Kampania społeczna „Zaszczep w sobie chęć szczepienia” (profilaktyka sezonowych chorób zakaźnych, w tym kampania „Mamo, Tato, pamiętajcie o moich szczepieniach”) była adresowana do całego społeczeństwa, ze szczególnym uwzględnieniem rodziców dzieci oraz osób starszych. Celem kampanii było zwiększenie świadomości społecznej w zakresie profilaktyki chorób zakaźnych, promocja szczepień ochronnych oraz edukacja na temat korzyści wynikających z poddawania się szczepieniom zarówno obowiązkowym, jak i zalecanym. Działania edukacyjne prowadzone były w placówkach oświatowych, w szkołach rodzenia i podczas wydarzeń skierowanych do seniorów, z myślą o przekazywaniu wiedzy i kształtowaniu umiejętności niezbędnych do dbania o zdrowie własne oraz najbliższych. Inicjatywy te miały także na celu budowanie społecznego zaufania do działań profilaktycznych i promowanie skutecznych metod zapobiegania chorobom zakaźnym.

Dok. fot. Dzień Wcześniaka - Oddział Ginekologiczno-Położniczy Zagłębiowskiego Centrum Onkologii w Dąbrowie Górniczej

Profilaktyka chorób odkleszczowych.

Choroby odkleszczowe stanowią istotny i aktualny problem zdrowia publicznego związany ze wzrostem liczby kleszczy oraz rozszerzaniem się obszarów ich występowania. Szczególnego znaczenia nabiera edukacja społeczeństwa w zakresie zapobiegania zakażeniom przenoszonym przez kleszcze. W województwie śląskim realizowana jest kampania edukacyjna: "Nie bądź atrakcyjny dla kleszczy", skierowana do: ogółu społeczeństwa, ze szczególnym uwzględnieniem: kadry pedagogicznej, dzieci i młodzieży, rodziców i opiekunów, seniorów.

Celem kampanii jest propagowanie podstawowych zasad ochrony przed kleszczami w tym.:

- edukacja w zakresie prawidłowego usuwania kleszcza,
- zwiększenie świadomości społecznej dotyczącej profilaktyki chorób przenoszonych przez kleszcze,
- upowszechnienie wiedzy na temat szczepień ochronnych jako skutecznej metody zapobiegania kleszczowemu zapaleniu mózgu.

W okresie od marca do listopada realizowano działania edukacyjne do grup społecznych objętych założeniami kampanii.

Dok. Fot. Eurocamping Błęków w Dąbrowie Górniczej - zajęcia dla uczestników półkolonii letnich

Antybiotyki.

W ramach obchodów **Europejskiego Dnia Wiedzy o Antybiotykach** oraz **Światowego Tygodnia Wiedzy o Antybiotykach** realizowane były działania informacyjno - edukacyjne, których celem było zwiększenie świadomości społecznej na temat narastającego problemu antybiotykooporności. Zjawisko to stanowi poważane zagrożenie dla zdrowia publicznego, wynikające z narastania i rozprzestrzeniania się oporności drobnoustrojów chorobotwórczych na stosowane antybiotyki.

Działania skierowane do ogółu społeczeństwa oraz pracowników ochrony zdrowia koncentrowały się na promowaniu racjonalnego stosowania antybiotyków oraz upowszechnianiu dobrych praktyk sprzyjających zapobieganiu powstawaniu i szerzeniu się zakażeń lekoopornych. Podkreślano znaczenie profilaktyki zakażeń odpowiedzialnego leczenia oraz roli edukacji w ograniczaniu rozwoju antybiotykooporności.

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2025 ROKU MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Dok. fot. Zagłębiowskie Centrum Onkologii Dąbrowa Górnicza - stanowisko promocji zdrowia oraz wystawa plakatów "superbakterie oporniaki"

Poprawa sposobu żywienia.

W ramach działań ukierunkowanych na poprawę sposobu żywienia realizowany był program "**Klub Zdrowego Przedszkolaka**" - projekt edukacyjny skierowany do dzieci w wieku przedszkolnym. Jego celem jest wspieranie prawidłowego rozwoju dzieci poprzez kształtowanie zdrowych nawyków żywieniowych, promowanie aktywności fizycznej oraz budowanie postaw prozdrowotnych już od najmłodszych lat. Program obejmuje również zagadnienia związane z ochroną zdrowia przed chorobami zakaźnymi oraz utrwalaniem właściwych przyzwyczajajeń sprzyjających zdrowemu stylowi życia.

Istotnym elementem programu jest edukacja dzieci w zakresie bezpiecznego korzystania z kąpeli słonecznych, rozpoznawania różnych rodzajów dymów ich źródeł oraz negatywnego wpływu na zdrowie. Działania te mają na celu zwiększenie świadomości najmłodszych oraz rozwijanie umiejętności dokonywania zdrowych i bezpiecznych wyborów w codziennym życiu. Projekt został wzbogacony o realizację programu "**Skąd się biorą produkty ekologiczne**", czyli kształtowanie świadomości konsumenckiej oraz "**Czyste powietrze wokół nas**" ukierunkowany na ochronę zdrowia dzieci przed biernym paleniem tytoniu.

Dok. Fot. Przedszkole Nr 14 Dąbrowa Górnicza - zajęcia edukacyjne dla dzieci

Profilaktyka uzależnień.

„Nowe Narkotyki - Nowe Zagrożenia”

Działania z zakresu profilaktyki uzależnień koncentrowały się na przeciwdziałaniu używaniu substancji psychoaktywnych, ze szczególnym uwzględnieniem tzw. nowych narkotyków (dopalaczy). Akcja skierowana była do ogółu społeczeństwa, z naciskiem na osoby w wieku 15–30 lat, uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych, rodziców i opiekunów, studentów uczelni wyższych oraz organizatorów wypoczynku zimowego i letniego.

Nowe narkotyki stanowią poważne zagrożenie dla zdrowia i życia młodych ludzi – mogą prowadzić do uzależnień, zatruc, poważnych chorób, a nawet zgonów. Mając na uwadze prawidłowy rozwój dzieci i młodzieży oraz potrzebę kształtowania i wzmacniania postaw prozdrowotnych, kontynuowano współpracę z Komendą Policji w Dąbrowie Górniczej. W ramach tej współpracy realizowane były wspólne zajęcia edukacyjne o charakterze profilaktycznym.

Ponadto w szkołach podstawowych wdrażany był program profilaktyki uzależnień „Smak życia – debata o dopalaczach”, którego głównym celem jest przeciwdziałanie rozpowszechnianiu psychoaktywnych środków zastępczych wśród dzieci i młodzieży. Równolegle realizowano pilotażowy program „Zdrowie i emocje – skrzynka z narzędziami”, ukierunkowany na profilaktykę uzależnień oraz rozwijanie umiejętności pracy z emocjami.

Dok. Fot Urząd Miejski w Dąbrowie Górniczej - obchody Dni Bezpieczeństwa organizowane dla pracowników urzędu

Światowy Dzień Zdrowia

Światowy Dzień Zdrowia obchodzony jest co roku 7 kwietnia – w rocznicę powstania Światowej Organizacji Zdrowia (WHO). To wyjątkowa okazja, by zwrócić uwagę na najważniejsze wyzwania zdrowotne, z jakimi mierzą się społeczeństwa na całym świecie. Dzień ten ma na celu nie tylko zwiększanie świadomości na temat aktualnych problemów zdrowotnych, ale również podkreślenie znaczenia profilaktyki, wczesnej diagnostyki oraz równego dostępu do opieki medycznej. Każdego roku obchodom towarzyszy inne hasło przewodnie, które koncentruje się na wybranym obszarze zdrowia publicznego. To także moment, by przypomnieć, że zdrowie jest jedną z najcenniejszych wartości w życiu człowieka, a troska o nie powinna być wspólną odpowiedzialnością – zarówno jednostek, jak i całych społeczności.

Dok. fot. II Liceum Ogólnokształcące im. St. Żeromskiego Dąbrowa Górnicza - obchody Światowego Dnia Zdrowia

Bezpieczne Ferie Zimowe i Bezpieczne Wakacje

Celem wojewódzkiej akcji informacyjnej było zapewnienie dzieciom i młodzieży bezpiecznego oraz wartościowego wypoczynku poprzez działania edukacyjne promujące zdrowe i odpowiedzialne zachowania. Dzieci spędzające ferie i wakacje w mieście miały okazję nie tylko korzystać z licznych atrakcji, ale również uczestniczyć w inspirujących zajęciach edukacyjnych poświęconych zdrowiu i bezpieczeństwu. Organizowane warsztaty, spotkania oraz konkursy w przystępny i angażujący sposób utrwały wiedzę na temat zasad bezpiecznego zachowania. Podczas spotkań poruszano zagadnienia takie jak:

- znaczenie higieny osobistej jako podstawy profilaktyki zdrowotnej;
- bezpieczny i aktywny wypoczynek – jak bawić się mądrze i odpowiedzialnie;
- kształtowanie postawy odpowiedzialności za siebie i innych;

Dzięki wspólnym działaniom edukacja została połączona z dobrą zabawą, a uczestnicy zdobyli praktyczną wiedzę, którą mogą wykorzystać w codziennym życiu.

Dok. fot. Stadnina Koni Tabun w Sławkowie - zajęcia edukacyjne dla dzieci uczestniczących w półkoloniach letnich

Wnioski

Podjęte działania koncentrowały się na promocji zdrowia jako kluczowego elementu wpływającego na jakość życia całej społeczności. W obliczu rosnących wyzwań zdrowotnych, w tym chorób cywilizacyjnych, szczególnego znaczenia nabiera edukacja oraz motywowanie mieszkańców do aktywnego dbania o własne zdrowie. Realizowane inicjatywy nie tylko poszerzały wiedzę uczestników, ale przede wszystkim wzmacniały ich kompetencje w zakresie podejmowania świadomych decyzji dotyczących stylu życia, codziennych nawyków oraz profilaktyki. Promocja zdrowia to proces długofalowy – kształtuje postawy, buduje odpowiedzialność za siebie i innych oraz sprzyja tworzeniu środowiska wspierającego zdrowe wybory. Warto podkreślić, że działania profilaktyczne przynoszą najlepsze efekty wtedy, gdy łączą edukację z praktyką i angażują uczestników w sposób aktywny. Interaktywne formy przekazu zwiększają skuteczność przekazywanych treści oraz utrwalają dobre nawyki. Kontynuacja i rozwijanie tego typu inicjatyw stanowi istotny element inwestycji w zdrową, świadomą i odpowiedzialną społeczność.